

sb0070 magyar segélyszállítványok
 sb0071 a szabadkai színház vendégjátéka
 sb0072 kitüntetés
 sb0073 időjárásjelentés
 sb0074 lutoslawski szerzői estje
 sb0075 finta sándor szobortárlata
 sb0076 armando villanueva sajtótájékoztatója
 sb0077 hazaérkezett duschek lajosné
 sb0078 elhunyt gáll istván
 sb0079 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0080 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztették: fehér péter, halasi györgy, iza erika

/mti/ ig ie - v é g e -
 21.41 201082 1609

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

 budapest, 1982. október 21. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

drága módszer olcsóbban - ráfizetéssel - fneb vizsgálat egy iskolaépítés kapcsán /1.rész/

1982. október 21. nem mindennapi ügyben folytatott vizsgálatot s kezdeményezte gazdasági bírság kiszabását a fővárosi népi ellenőrzési bizottság. az előzmény: két, építkezéssel, beruházással foglalkozó budapesti vállalat jogvitába keveredett, s pereskedésük a legfelsőbb bíróságon ért véget. az ügy ott rendeződött, ám a tárgyalás során olyan tényekre derült fény, amelyekről a bíróság szükségesnek tartotta tájékoztatni a fővárosi népi ellenőrzési bizottságot. a bejelentés nyomán a fneb öt budapesti vállalatnál, intézményél alapos vizsgálatot, pontos számításokkal tisztázta a szövevényes ügy legapróbb részleteit is.

a xxi. kerület, erdősor utcai, 24 tantermes iskola felépítésére - még 1977-ben - a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatósága a fővárosi 4-es számú építőipari vállalatot jelölte ki. a mélyépítési munkálatok tervezéséhez készült szakvéleményben megállapították: a talajviszonyok lehetővé teszik, hogy az iskola ugynevezett sávalapozással épüljön, nincs szükség a jóval drágább résalapozásra. a főigazgatóság azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a budapesti városépítési tervező vállalat a terveket résalapozással készítse el, mert, mint indokolták, a kivitelezőnek ez a - kevesebb fizikai munkát igénylő, bár sokkal drágább - technológia jobban megfelel.

miután a tervek elkészültek, a 4-es számú építőipari vállalat - anélkül, hogy a főber-rel, mint beruházóval szerződést kötött volna - megbizta a földmunkák elvégzésével a földmunkát gépesítő vállalatot, amely ugyancsak szerződés nélkül kezdett dolgozni. időközben a főigazgatóság a fővárosi 3-as számú építőipari vállalatot jelölte ki kivitelezőnek, amely „átvette”, a földgép alvállalkozói megbízatását is. /érdemes megjegyezni, hogy a generálkivitelező a későbbiekben ismét megváltozott, s az építkezést végül a duna-tiszaközi építőipari vállalat fejezi be, várhatóan 1983 júniusában./

a földgép - egy „ujítás”, nyomán - javasolta a generálkivitelezőnek és a beruházónak, hogy az alapozást a sokkal olcsóbb sávalapozási módszerrel, tehát az eredeti szakvéleményben javasolt módon oldják meg. /folyt.köv./

sr/tr/s
00.10 211082 2228

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

drága módszer....2. rész

a javaslatot elfogadták, majd a munka elkészültekor a sávalapozást az eredeti, résalapozásra számított költségvetés egységárain számolták el. az „ujításon”, alapuló technológia összköltsége - mint a fneb megállapította - 2 millió 364 ezer forinttal volt alacsonyabb annál, mint amennyit a földgép végül felvett. a „célszerű műszaki megoldás alkalmazásával megtakarított”, összesen a földgép és a megrendelő főber 70-30 százalékos arányban osztozott.

a fneb-vizsgálat nyomán a központi népi ellenőrzési bizottság a földmunkát gépesítő vállalat ellen 2 millió 364 ezer 305 forint gazdasági bírság kiszabását indítványozta a fővárosi bíróságnak.

az ügy feltárása egyébként számos más tanulságot is hozott. bebizonyosodott például, hogy a főigazgatóság a kivitelezők kijelölésekor nem volt eléggé körültekintő. így történt meg, hogy a 4-es számú építőipari vállalat - nem törődve a megbízással - inkább a számára nem kijelölt iskolák kivitelezését vállalta, kész helyzet elé állítva a főigazgatóságot. a 3-as számú építőipari vállalat ugyancsak hibáztatható, hiszen szerződés nélkül jelentős értékű vasbetonszerkezetet vásárolt, majd azt a 31-es számú áév-nek, valamint a főber-nek adta át, így hosszú időre alaptalanul kötötték

le a célcsoportos beruházások eszközeit. a fneb megállapította: nem fogadható el a főber védekezése sem, miszerint: ha azt akarták, hogy az iskola egyáltalán elkészüljön, engedniök kellett a kivitelezők kéréseinek./mti/

sr/tr/s ag ie

00.11 211082 1521

-.-

sb0003 4 130 mtib1003

kisvállalkozások zuglóban

1982. október 21. - zuglóban az utóbbi években jelentősen nőtt a kisiparosok száma, jelenleg közel 1700-an tevékenykednek a kerületben. ebben az évben több, mint 500 iparjogositványt adott ki a tanács, s továbbra is igen nagy az érdeklődés az ugynevezett szakmai kikötés nélküli kisipari engedélyek - például ablaktisztító, taxis - iránt. a tapasztalatok szerint a kerületben a főfoglalkozású kisiparosok száma nőtt jelentősen s nem a munkaviszony mellett tevékenykedőké. az év elején életbe lépett új kisipari jogszabály értelmében az engedélyek kiadásakor nem követelik meg a mestervizsgát, egyes esetekben a szakmunkásvizsgát sem. így - bár a lakossági szolgáltatások köre örvedetesen bővült - némiképp növekedett a szakmai jellegű panaszok száma - állapították meg az mszmp xiv. kerületi bizottságának legutóbbi ülésén, melyen egyebek között a kisüzemi termelés és a kisegítő tevékenység tapasztalatairól tárgyaltak.

az új gazdálkodási formák megmozgatták a kerület lakosainak vállalkozó kedvét. különösen nagy az érdeklődés a személy- és a teherfuvarozás iránt. személyszállításra 96, teherfuvarozásra pedig 50 működési engedélyt adtak ki szeptember 1-ig. az utóbbiak közül azonban csak tizen kezdhették meg munkájukat, mert a többieknek az autóker csak másfél-két év múlva tud tehergépkocsit szállítani.

magánszemélyek munkaközösségei elsősorban szellemi tevékenységekre - például építéstervezésre - alakultak. számítógépes feladatok - rendszerszervezés, programkészítés, adatfeldolgozás - megoldására alakuló társaságok kérelmeit is elfogadták. a gulliver munkaközösség 4-12 éves gyermekeknek szervez programokat. tenispálya fenntartására és oktatásra két munkaközösség kapott engedélyt. egyik másik társulás hoki-suli néven különböző koru gyerekeknek ad jégkorongozási lehetőséget. a jóváhagyott szerződések

között akad könnyübuvár és hegymászó tevékenységhez kapcsolt létesítmény- és szerelvénykarbantartás is. sajnos a hagyományos szolgáltató szakmákban - például órás, cipész - igen kevés a jelentkező. /mti/

na/sa/mz ie

00.11 211082 2090

.-.

sb0004 4 150 mtib1004

uj rába-futóművek

1982. október 21. - új futómű-családot fejleszt ki a győri rába vagon- és gépgyár az amerikai international harvester company cég megrendelésére. az első mintapéldányok elkészültek, és bevizsgálásuk is megkezdődött.

a rába gyár évek óta együttműködik több amerikai céggel, köztük az ihc-val is, amely sokféle típusú közúti járművet, mezőgazdasági gépeket, munkagépeket gyárt. a győri nagyvállalat eddig tehergépkocsi-futóműveket szállított az amerikai cégnek jelentős tételben. az együttműködés újabb állomása, hogy az ihc megbízásából a rába most 180-230 lóerő teljesítményű, négykerék-meghajtású erőgépek számára fejleszt ki állítható nyomtávu futóműveket. az ilyen futóművek előnye, hogy a különböző növénykultúrák által igényelt műveletekhez mindig a sorközöknek megfelelő távolságra lehet állítani a kerekeket. az elkészült prototípusokat laboratóriumi és szántóföldi vizsgálatoknak vetik alá. a vizsgálatokat a rába gyár és az ihc egyaránt elvégzi, s ezután kezdődhet meg a szériagyártás. /mti/

cser/sza/st/ig ie

00.12 211082 1061

.-.

sb0005 4 150 mtib1005

kitermelik a földben maradt olajat - széndioxidos művelés nagylengyelen

1982. október 21. - a nagylengyeli olajmezőn is megkezdtek a kísérleteket a széndioxid besajtolásával történő ugynevezett harmadlagos művelésre. ezt az eljárást a laboratóriumi és üzemi kísérletek után, tíz évvel ezelőtt kezdték meg nálunk a dél-zalai olajmezőkön, ahol az elsődleges és a másodlagos művelési időszak alatt a földtani olajkészlet mintegy 30 százalékát termelték ki. a szakemberek szerint a széndioxidos eljárás révén legalább másfél évtizeddel növekszik a lelőhelyek élettartama, és a kőzetekben rekedt olaj további 10-15 százalékát hozzák felszínre.

a nagylengyeli olajmezőn, ahol a dél-zalaitól eltérő geológiai viszonyok vannak, meglepően jó eredményt hoztak az üzemi kísérletek: a kutak mélyszivattyú nélkül ismét jelentős mennyiségű olajat termelnek. már készülnek a tervek és a programok arra, hogy a kitűnő bitumen alapanyagot adó nagylengyeli mezőn is üzemi méretekben alkalmazzák a széndioxidos művelést, amelyet előreláthatóan a következő öt éves tervidőszakban indítanak meg. a szakemberek arra számítanak, hogy a harmadlagos eljárással az eddig kitermelt mennyiség felét hozhatják még felszínre. /mti/

tóa/st/mz ie

00.13 211082 1237

.-.

sb0006 4 150 mtib1006

hazai hidraulikus rendszerek a mezőgépgyártás bővítéséhez

1982. október 21. - a danuvia központi szerszám- és készülékgyár a közelmúltban arra vállalkozott, hogy a mezőgazdasági gépekhez szükséges erőátviteli és irányítástechnikai hidraulikus rendszerek gyártását is bevezeti, és ezzel elősegíti a hazai mezőgépipar választékának bővítését. a hidraulikus rendszerek hasznosításában jó partnernek bizonyult a mezőgépfejlesztő intézet, ahol az új gépek tervei készülnek. a közös munka eredménye, hogy megkezdhetők hazánkban a cukorrépa-betakarító gépek, és az új műtrágyaszóró gépek sorozatgyártását, s ugyancsak az együttműködés nyomán készülnek a forgó-rakodó berendezés tervei.

bel

- 4 -

1982.10.21.

között akad könnyűbuvár és hegyászó tevékenységhez kapcsolt létesítmény- és szerelvénykarbantartás is. sajnos a hagyományos szolgáltató szakmákban - például órás, cipész - igen kevés a jelentkező. /mti/

na/sa/mz ie

00.11 211082 2090

-. -

sb0004 4 150 mtib1004

uj rába-futóművek

1982. október 21. - új futómű-családot fejleszt ki a győri rába vagon- és gépgyár az amerikai international harvester company cég megrendelésére. az első mintapéldányok elkészültek, és bevizsgálásuk is megkezdődött.

a rába gyár évek óta együttműködik több amerikai céggel, köztük az ihc-val is, amely sokféle típusú közúti járművet, mezőgazdasági gépeket, munkagépeket gyárt. a győri nagyvállalat eddig tehergépkocsi-futóműveket szállított az amerikai cégnek jelentős tételben. az együttműködés újabb állomása, hogy az ihc megbízásából a rába most 180-230 lóerő teljesítményű, négykerék-meghajtású erőgépek számára fejleszt ki állítható nyomtávu futóműveket. az ilyen futóművek előnye, hogy a különböző növénykultúrák által igényelt műveletekhez mindig a sorközöknek megfelelő távolságra lehet állítani a kerekeket. az elkészült prototípusokat laboratóriumi és szántóföldi vizsgálatoknak vetik alá. a vizsgálatokat a rába gyár és az ihc egyaránt elvégzi, s ezután kezdődhet meg a szériagyártás. /mti/

cser/sza/st/ig ie

00.12 211082 1061

-. -

bel

- 5 -

1982.10.21.

sb0005 4 150 mtib1005

kitermelik a földben maradt olajat - széndioxidos művelés nagylengyelen

1982. október 21. - a nagylengyeli olajmezőn is megkezdtek a kísérleteket a széndioxid besajtolásával történő ugynevezett harmadlagos művelésre. ezt az eljárást a laboratóriumi és üzemi kísérletek után, tíz évvel ezelőtt kezdték meg nálunk a dél-zalai olajmezőkön, ahol az elsődleges és a másodlagos művelési időszak alatt a földtani olajkészlet mintegy 30 százalékat termelték ki. a szakemberek szerint a széndioxidos eljárás révén legalább másfél évtizeddel növekszik a lelőhelyek élettartama, és a kőzetekben rekedt olaj további 10-15 százalékat hozzák felszínre.

a nagylengyeli olajmezőn, ahol a dél-zalaitól eltérő geológiai viszonyok vannak, meglepően jó eredményt hoztak az üzemi kísérletek: a kutak mélyszivattyú nélkül ismét jelentős mennyiségű olajat termelnek. már készülnek a tervek és a programok arra, hogy a kitűnő bitumen alapanyagot adó nagylengyeli mezőn is üzemi méretekben alkalmazzák a széndioxidos művelést, amelyet előreláthatóan a következő ötéves tervidőszakban indítanak meg. a szakemberek arra számítanak, hogy a harmadlagos eljárással az eddig kitermelt mennyiség felét hozhatják még felszínre. /mti/

tóa/st/mz ie

00.13 211082 1237

-. -

sb0006 4 150 mtib1006

hazai hidraulikus rendszerek a mezőgépgyártás bővítéséhez

1982. október 21. - a danuvia központi szerszám- és készülékgyár a közelmúltban arra vállalkozott, hogy a mezőgazdasági gépekhez szükséges erőátviteli és irányítástechnikai hidraulikus rendszerek gyártását is bevezeti, és ezzel elősegíti a hazai mezőgépipar választékának bővítését. a hidraulikus rendszerek hasznosításában jó partnernek bizonyult a mezőgépjelöltő intézet, ahol az új gépek tervei készülnek. a közös munka eredménye, hogy megkezdhetők hazánkban a cukorrépa-betakarító gépek, és az új műtrágyaszóró gépek sorozatgyártását, s ugyancsak az együttműködés nyomán készülnek a forgó-rakodó berendezés tervei.

a mezőgazdaság igénye évente átlag 20 százalékkal növekszik az olajhidraulikával működő gépek iránt. ez nemcsak nagyobb mennyiséget, hanem új típusokat, újabb fejlesztőmunkát is jelent. a gyorsan növekvő igények teljesítése érdekében fejlesztették a danuvia központi szerszám- és készülékgyárban a hidraulikus elemek gyártásának technológiáját és szervezeti kereteit is. hitelből és állami támogatással korszerűsítették a gépparkot, melynek eredményeként egyes elemeknél sikerült 30-50 százalékkal lerövidíteni a gyártási időt. más szocialista országokban is gyors fejlődésnek indult a hidraulikus elemek gyártása, s ennek révén kialakultak a kölcsönös előnyöket biztosító együttműködések. a danuvia szakemberei szovjetunió-beli partnerekkel közösen munkálkodnak olyan új hidraulikus elemválaszték kialakításán, amely az elektronikus vezérlés parancsait is képes végrehajtani. bolgár partnervállalattal pedig a prototípusok gyorsított vizsgálati módszereinek kidolgozására kötöttek együttműködési szerződést. /mti/

be/pá/s sl ie

00.13 211082 1733

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

aukción a sárszentmihályi nutriaprémek

1982. október 21. - ötezer divatos nutriaprémét kínál eladásra az e héten zajló lipcsei szörmeaukción a sárszentmihályi állami gazdaság. a fejér megyei mezőgazdasági nagyüzem nem először jelentkezik a szocialista országok egyik legnagyobb prémipiacának számítók aukción. már tavasszal is ott voltak, s szörméik mind egy szálalig elkeltek.

az állami gazdaság az idén itthon és külföldön negyvenezer nutriaprémét értékesít. igen jó minőségű szörmék nagy részét a kistenyészítőktől vásárolja fel, ugyanis csaknem az egész országban koordinálja a nutriatenyésztést. tíz mezőgazdasági nagyüzemmel s huszonkét áfész-on keresztül négyezernél több kistermelővel van együttműködési szerződése. ezek a megállapodások mindkét fél részére igen előnyösek. a tenyésztők tenyészanyaghoz, kedvezményes áru táphoz jutnak, s biztos értékesítési lehetőséget találnak, a gazdaság pedig nagyobb beruházás és munkaerő-ráfordítás nélkül is növelni tudja az értékesített prémennyiséget. /mti/

dáv/dáv/st/mz ie

00.14 211082 1045

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

hitel a tsz-nek exportot szolgáló fejlesztésre

1982. október 21. - csaknem hatvanmillió forint hitelt nyújtott az idén a magyar nemzeti bank az exportot szolgáló beruházások támogatására borsod megyei termelőszövetkezeteknek. e kölcsönből hozták létre a megye legkorszerűbb juhtelepét és -tenyészetét; a gazdaság az elkövetkezendő időszakban elsősorban pecsenyebáránnyal szállít majd a külföldi piacokra. a geleji termelőszövetkezetben a juhok gépi fejését oldották meg a hitel fölhasználásával. a tejet debrecenben dolgozzák fel, s a belőle készülő különleges minőségű juhsajtot exportálják. a mucsonyi termelőszövetkezeti gazdaság gabonatermesztési rendszer létrehozására, az ehhez szükséges technikai eszközök beszerzésére kapott exportfejlesztő hitelt. /mti/

bas/szn/az/ig ie

00.15 211082 0798

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

új patikák győr-sopron megyében

1982. október 21. - több új patikával bővül a hatodik ötéves tervidőszakban győr-sopron megye gyógyszerészeti hálózata. kapuváron nemrégiben adták át rendeltetésének a medicinákat forgalmazó új létesítményt a városi rendelőintézet szomszédságában. megkülönböztetett figyelmet fordítanak a falusi gyógyszerészek fejlesztésére. a községi tanácsok többhelyütt újakat, korszerűeket építtetnek az elavult helyére, s a szakemberellátás biztosítása érdekében szolgálati lakásokat is emelnek a patikák közelében. ilyen létesítmény kezdte meg működését a közelmúltban a győr közelében fekvő nyul községben, jövőre hasonló készül el a hanság-széki bősárkányban, valamint a kapuvár melletti fertőszentmiklóson s 1985-ig tényleg is. a megyeszékhely rövidesen két új patikával gyarapszik. az egyiket az épülő kun béla lakótelepen, a másikat a belvárosban nyitják meg. mosonmagyaróváron a tervidőszak végére készül el az új gyógyszerészeti a mosoni városrészben.

a beruházások költségeit nagyrészt a helyi tanácsok fedezik, de a megyei tanács és a gyógyszerészeti központ is hozzájárul a hálózat bővítéséhez. /mti/

mzs/sza/st/ig ie

00.15 211082 1170

sb0010 4 160 mtib1010

feltárul az első magyar egyetem

1982. október 21. - a magyar művelődéstörténet kiemelkedő fontosságú eseménye a pécsi székesegyház közelében folytatott ásatás, amelynek eredményeként napvilágra kerültek az 1367-ben alapított egyetem épületének maradványai. most zárult le az ötödik ásatási idény, amelyben a középkori épületkomplexum újabb részleteit tárták fel.

kereken másfél évtizede folyik a pécsi vár kutatása azzal a céllal, hogy kiszabadítsák a középkori várfalakat. a munkát vezető g. sándor mária régész, az országos műemléki felügyelőség tudományos főmunkatársa 1978-ban új terület feltárásához fogott hozzá a székesegyház mögötti püspökkertben. a helytörténészeket régóta izgatta ez a térség, rejtély volt, hogy miért szakad meg ezen a ponton a várfal, mégpedig minden látható ok nélkül, s hogy mit keres ezen az exponált helyen - a székesegyház szomszédságában - egy különös domb. hány francia hadmérnök közvetlenül a török kiűzése után, 1687-ben, elkészítette pécs várostérképét, amely fehér foltként jelöli a helyet. ezen alapult az a felfogás, hogy ,,nincs ott semmi,,.

szerecsés módon már az első kutatóárokban vastkos falakra bukkantak, és csakhamar kiderült, hogy egy tekintélyes nagyságú középkori épület maradványait találták meg. a további feltáró munka során az épületkomplexum újabb részletei bontakoztak ki, s azóta tisztázták az épület alaprajzát is: 32 méter hosszú és 12 méter széles volt, és négy traktusból állt. a nagyterem mellett két kisebb terem és egy folyosó helyezkedett el. a stílusjegyek alapján határozták meg, hogy az épületet a xiv. század közepén emelték. az impozáns méretek és az építési mód arra vallanak, hogy a maga korában rangos épület lehetett.

a szakemberek mindig úgy vélték, hogy a középkori egyetem helyét az ugynevezett püspökvárban kell keresni, a korabeli források és régészeti leletek egybevétele azt tanúsítja, hogy a megtalált épület volt az ősi egyetem otthona. erre az álláspontra helyezkedett a kérdéssel foglalkozó kutatók többsége is. emellett szól az a tény, hogy a terület korábban is fontos helye volt a várnak. a középkori iskola falai alatt ugyanis románkori falakat találtak, ami arra vall, hogy itt már korábban is tekintélyes épületek állhattak. a xiv. század közepén - feltehetően valamilyen pusztulást követően - nagy átrendezés történt ezen a területen, s új épületeket emeltek: 1355-ben a püspöki temetőkápolnát, 1367-ben pedig az egyetemet. a püspöki temetkezéshely, az aranyos mária kápolna az idei nyáron került elő, benne festett gótikus szobrok maradványaival.

/folyt.köv/ -ig
00.16 211082 2586

sb0011 4 160 mtib1011

feltárul az első magyar .../2.rész/

fény derült arra is, hogy miért tűnt el nyomtalanul három évszázadnyi időre az egyetem épülete. a híres török utazó, evlija cselebi 1663-ban még látta, le is írta a helyét és a külsejét. egy évre rá, 1664-ben, azonban elpusztult. zrinyi miklós a nevezetes téli hadjárata idején ostrom alá fogta pécs várát. gerő győző régész véleménye szerint akkor robbantották fel a várfallal együtt az épületet. a törökök ezután feltöltötték a romos területet, és új várfalat emeltek. a francia térképész ezért jelölte üresnek a területet. a xviii. században azután befejezték a feltöltését, és gyümölcsöskertet telepítettek a dombra. ennek köszönhető, hogy bolygatatlan állapotban maradtak fenn napjainkig a hatszáz éves egyetem romjai. /mti/

igó/bné/st/ig ie

00.17 211082 0801

sb0012 4 130 mtib1012

tanulmány egy mai magyar faluról /1. rész/

1982. október 21. - a művelődéskutató intézet fontos feladatának tartja, hogy képet adjon az ország műveltségi helyzetéről. ennek a törekvésnek a gyakorlati megvalósítását szolgálja - egyebek között - a napokban megjelent, ,,tiszai, avagy egy mai magyar falu képe,, című tanulmánykötet. az intézet munkatársai a szociológia teljes eszköztárát felvonultatva - az emberek művelődési viszonyait és életmódjukat egységben vizsgálva - próbálnak képet adni egy falusi közösség életéről. a kötet tanulmányai a kisközségben élők helyzetét villantják fel. meghatározott témákat - munkacsere, egy család sorsa, a cigányság helyzetének alakulása, tévézés - vizsgáltak, úgy, hogy a tapasztalatokból más, hasonló kisközségekre is vonatkoztatható, általánosabb ismereteket tárjanak fel. tiszai - ez az 1300 lelkes kisközség - tiszafüredtől 10 kilométerre, a hortobágy szélén terül el. a környék valamikor a tiszai árterülete volt. míg 1930-ban a 6 éven felüli igariak 17.2 százaléka nem tudott írni-olvasni, addig 1980-ban már csak 25 analfabéta volt a faluban.

mint a cseppben a tenger, úgy tükröződik egy tiszai családban három generációjának életútjában a magyar történelem 1930-tól 1980-ig terjedő szakasza. az első nemzedék - az igari szegényparasztság képviselői - csak sok éves szívós munkával tudott

bel

- 10 -

1982.10.21.

saját házat építeni, némi földet vásárolni; a második generáció jelszava már az: „nemcsak azon mulik minden, hogy kinek mije van, hanem azon is, hogyan tud gazdálkodni vele... a harmadik nemzedék családjai között találunk olyanokat, melyeknek az az egyetlen törekvése, hogy utódjaikból ne legyen paraszt. mások igyekeznek kedvező családi légkört teremteni ahhoz, hogy gyerekeik képességei jobban fejlődhessenek.

az ugynevezett munkacsere - ismertebb nevén a kalákában végzett munka - általánosan elterjedt tisztaigaron. a felmérések szerint a 210 vizsgált háztartás 70 százalékában éltek ezzel a lehetőséggel. a megkérdezettek 95 százaléka, ha munkacsere van szüksége, általában ugyanazon néhány emberhez fordul, s az így kialakuló munkakapcsolatot a gazdálkodás során sokféle tevékenységben hasznosítják. házépítéskor például a kalákában végzett munkára azért is szükség van, mert - a viszonylag rövid építkezési évadban - a szakmunka falun is „hiánycikk... a kalákát „élteti,, az is, hogy a paraszti értékrend szerint: munkáért pénzt kiadni akkor sem „illendő,, ha van rá mód. /folyt. köv./

na/mi/s

00.17 211082 2480

-. -

sb0013 4 130 mtib1013

tanulmány egy mai magyar faluról /2. rész/

tisztaigaron hozzávetőleg 100 cigány él. a cigánytelep fokozatos felszámolása a hetvenes évek elején kezdődött meg. ma zömmel egy szoba-konyhából állnak a falu házai közé ékelődött cigányporták; a háztartások többségükben 6 főt számlálnak, de akad 12 lelkes család is. néhány házban 2-3 generáció él együtt, nem a legmegfelelőbb körülmények között. a negyvenes-ötvenes években kihaltak az ősi cigányfoglalkozások: ma a 14 év felettiak döntő többsége segéd, vagy betanított munkás, vannak szakmunkások is, s néhányan alkalmi munkából élnek. az alacsony iskolázottság miatt a társadalmi munkamegosztásban sajnos a legalacsonyabb presztizsű helyet foglalja el az igari cigánylakosság, ezért ma is gondot jelent számukra a magasabb kereset, a jó lakás megszerzése.

a tévé olykor túl intellektuális műsorait, stílusát tisztaigaron nem, vagy nem jól tudják „venni,,. épp ezért a nézettség ugyan általános, de a befogadás nem - foglalja össze a tévé megjelenéséről és használatáról szerzett tapasztalatokat a tanulmány. téves az a nézet, hogy a televízió bomlasztotta szét a hagyományos

bel

- 11 -

1982.10.21.

közösségeket, igaz viszont, hogy a tévézés kitértetett helyet kapott falun a napi tevékenységben. a tévé nem tudja pótolni azokat a hiányosságokat, melyek a falusi kulturális intézményrendszer fejletlenségéből adódnak, de tény, hogy tömegessé, kedvelté, nélkülözhetetlenné vált, s mivel kitágította a szobák falait, ugrásszerű minőségi változást hozott a falu életében. a tévézésről készült vizsgálat végső kicsengése: a kulturaközvetítők munkája úgy lenne hatásosabb, ha a befogadók kulturáját jobban ismernék. /mti/

na/mi/s ag ie

00.18 211082 1683

-. -

sb0014 4 150 mtib1014

háromezer hektár - tartós személyi használatban /1.rész/

1982. október 21.- a kertészkedést, a mezőgazdasági kistermelést jól segítette az a jogszabály, amely 1977. óta ad lehetőséget a nagyüzemi módon nem művelhető területek személyi tartós használatba adására - ez derül ki a mém-ben készített összesítésből, amely az eddigi eredményeket és a használatbavétel további lehetőségeit vette számba.

az országban mintegy 3000 hektáros terület került a vállalkozó kedvű szerződőkhöz. több mint 22 ezren éltek a lehetőséggel, ám számuk korántsem végleges, hiszen máris további 1700 hektárt jelöltek ki szerződésre adásra. az ügyintézés több helyen már megkezdődött, másutt jól halad az előkészítő munka. a jelentkezők a városi, illetve a községi tanácsoknál tájékozódhatnak arról, van-e a környéken átadásra váró terület, ugyanis nem mindenütt nyílik lehetőség a tartós használatbavételre. ott, ahol a nagyüzemek maguk is boldogulnak, vagy ahol a földrészeket már korábban kimérték és átadták, nincsen mód az esetleges igények kielégítésére. azt, hogy pontosan hol lehet szerződni, a járási földhivatalok is számontartják és a jelentkezőket erről informálják. az adatok szerint az érdeklődés továbbra is változatlan, számos kérelem van jelenleg is elbírálás alatt. az ügyintézés az arra illetékesek igrékeznek gyorsítani.

a vizsgálat néhány megoldatlan kérdésre is ráirányította a figyelmet. egyebek között például arra, hogy a termelőszövetkezetek csakis tagjaiknak, vagy alkalmazottainak adhatnak át tartós használatra területükből, zárt kerti részekből, ám sok helyen már házon belül, nincsen igénylő. az egyéb foglalkozású környékbeliek, de a távolabbi vidékeken élők is szívesen vennék művelésbe ezeket a területeket, a fennálló rendelkezések azonban erre egyelőre nem adnak lehetőséget. /csakis a tanácsi tulajdonú földeket lehet bárkinek átadni. ezek nagysága viszont sok helyen erősen korlátozott./ a tanácsoknál sokszor gondot okoz - mindenekelőtt az anyagi lehetőségek hiánya miatt - az előzetes munkák elvégzése, vagy például - a termelőszövetkezettől történő területátvétel esetén - a térítés összegének kiegyenlítése. a tanácsok gyakran nem élnek azzal a lehetőséggel, hogy felkérhetik az otp-t az ügylet lebonyolítására, illetve hitelt igényelhetnek onnan olyan módon, hogy a használók kijelölése után a befolyt használatbavételi díjből később küldhetik meg az otp-nek. az ellenőrzések során azt is tapasztalták, hogy a tanácsok a zárt kertek kijelöléséhez - amely a tartós használatba adás alapvető feltétele - sokfelé nem készítenek sem éves, sem hosszabb távu ütemtervet. a munkát általában alkalmi, eseti jelleggel végzik. /folyt. köv./ jf/ka zsu

07.48 211082 2688

--

sb0015 4 150 mtib1015

háromezer hektár /2.rész/

ez nehézséget okoz a földhivataloknál, mivel a rendezésbe alkalmasint csak más munka rovására tudnak bekapcsolódni. késlelteti a parcellák kialakítását az is, hogy a zárt kerti kijelölést megelőzi az építési osztály előzetes engedélyének eléggé hosszadalmas beszerzése is.

a tartós használatbavételt a rendelkezések sok tekintetben könnyítik, ám ezekkel az érintettek - gyakran rajtuk kívülálló okok miatt - nem minden esetben élnek. egyedi elbírálás alapján - például a szociális körülmények figyelembevételével - a használatbavételi díj megtérítésére halasztást lehet kérni, illetve a részletfizetés is számításba jöhet. e kedvezményekben azonban kevesen részesültek, minden bizonnyal azért, mert nem ismerték a lehetőségeket. a parlagföldek átvevői szintén kérhetik a díj befizetésének elhalasztását, illetve földadómentességet élvezhetnek.

a vizsálat szerint az igények elsősorban a városok vonzáskörzetében jelentkeznek, az igénylők többsége a környéken szeretne megoldást találni. ám úgy tűnik, hogy a nagyobb távolságnak sincs különösebb akadálya, az adatok szerint ez a földhasznosítási forma mind szélesebb körben terjed el. az ötnapos munkahét bevezetése után ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés a távolabbi vidékeken lévő szerződéssel bérelhető területek iránt. /mti/

jf/ka/sl/zsu ie
07.52 211082 1349

--

sb0016 4 150 mtib1016

ujabb kedvezmény a kistermelőknek: jövőre 1.60 forinttal nő a hizott sertés felvásárlási ára /1.rész/

1982. október 21. - továbbra is élénk a tenyésztői kedv; a kistermelőkkel, illetve megbízóikkal jó ütemben kötik a jövő évi szerződéseket az állatforgalmi és husipari vállalatok. az elmúlt év azonos időszakához képest már mintegy harmadával több írásos megállapodás jött létre. ez ugyan nem jelent ilyen mértékű kiínálatbővülést, annyit viszont bizonyít, hogy mindenki jól előre igyekszik nyélbe ütni a szerződéseket. az állatforgalmi és husipari tröszt illetékesei az mti munkatársának elmondották: jövőre várhatóan az ideinél öt-hat százalékkal több hizott sertést adnak majd a kistermelők az iparnak, ami azt jelenti, hogy átadott állataik száma meghaladja majd a 3 milliót.

--

sb0014 4 150 mtib1014

háromezer hektár - tartós személyi használatban /1.rész/

1982. október 21.- a kertészkedést, a mezőgazdasági kistermelést jól segítette az a jogszabály, amely 1977. óta ad lehetőséget a nagyüzemi módon nem művelhető területek személyi tartós használatba adására - ez derül ki a mém-ben készített összesítésből, amely az eddigi eredményeket és a használatbavétel további lehetőségeit vette számba.

az országban mintegy 3000 hektáros terület került a vállalkozó kedvű szerződőkhöz. több mint 22 ezren éltek a lehetőséggel, ám számuk korántsem végleges, hiszen máris további 1700 hektárt jelöltek ki szerződésbe adásra. az ügyintézés több helyen már megkezdődött, másutt jól halad az előkészítő munka. a jelentkezők a városi, illetve a községi tanácsoknál tájékozódhatnak arról, van-e a környéken átadásra váró terület, ugyanis nem mindenütt nyílik lehetőség a tartós használatbavételre. ott, ahol a nagyüzemek maguk is boldogulnak, vagy ahol a földrészeket már korábban kímérték és átadták, nincsen mód az esetleges igények kielégítésére. azt, hogy pontosan hol lehet szerződni, a járási földhivatalok is számontartják és a jelentkezőket erről informálják. az adatok szerint az érdeklődés továbbra is változatlan, számos kérelem van jelenleg is elbírálás alatt. az ügyintézés az arra illetékesek igrkeznek gyorsítani.

a vizsgálat néhány megoldatlan kérdésre is ráirányította a figyelmet. egyebek között például arra, hogy a termelőszövetkezetek csakis tagjaiknak, vagy alkalmazottainak adhatnak át tartós használatra területükből, zárt kerti részekből, ám sok helyen már, házon belül, nincsen igénylő. az egyéb foglalkozású környékeliek, de a távolabbi vidékeken élők is szívesen vennék művelésbe ezeket a területeket, a fennálló rendelkezések azonban erre egyelőre nem adnak lehetőséget. /csak a tanácsi tulajdonú földeket lehet bárkinek átadni. ezek nagysága viszont sok helyen erősen korlátozott./ a tanácsoknál sokszor gondot okoz - mindenekelőtt az anyagi lehetőségek hiánya miatt - az előzetes munkák elvégzése, vagy például - a termelőszövetkezettől történő területátvétel esetén - a térítés összegének kiegyenlítése. a tanácsok gyakran nem élnek azzal a lehetőséggel, hogy felkérhetik az otp-t az ügylet lebonyolítására, illetve hitelt igényelhetnek onnan olyan módon, hogy a használók kijelölése után a befolyt használatbavételi díjból később küldhetik meg az otp-nek. az ellenőrzések során azt is tapasztalták, hogy a tanácsok a zárt kertek kijelöléséhez - amely a tartós használatba adás alapvető feltétele - sokfelé nem készítetnek sem éves, sem hosszabb távu ütemtervet. a munkát általában alkalmi, eseti jelleggel végzik. /folyt. köv./ jf/ka zsu
07.48 211082 2688

sb0015 4 150 mtib1015

háromezer hektár /2.rész/

ez nehézséget okoz a földhivataloknál, mivel a rendezésbe alkalmasint csak más munka rovására tudnak bekapcsolódni. késlelteti a parcellák kialakítását az is, hogy a zárt kerti kijelölést megelőzi az építési osztály előzetes engedélyének eléggé hosszadalmas beszerzése is.

a tartós használatbavétel a rendelkezések sok tekintetben könnyítik, ám ezekkel az érintettek - gyakran rajtuk kívülálló okok miatt - nem minden esetben élnek. egyedi elbírálás alapján - például a szociális körülmények figyelembe vételével - a használatbavételi díj megtérítésére halasztást lehet kérni, illetve a részletfizetés is számításba jöhet. e kedvezményekben azonban kevesen részesültek, minden bizonnyal azért, mert nem ismerték a lehetőségeket. a parlagföldek átvevői szintén kérhetik a díj befizetésének elhalasztását, illetve földadómentességet élvezhetnek.

a vizsálat szerint az igények elsősorban a városok vonzáskörzetében jelentkeznek, az igénylők többsége a környéken szeretne megoldást találni. ám úgy tűnik, hogy a nagyobb távolságnak sincs különösebb akadálya, az adatok szerint ez a földhasznosítási forma mind szélesebb körben terjed el. az ötnapos munkahét bevezetése után ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés a távolabbi vidékeken lévő szerződéssel bérelhető területek iránt. /mti/

jf/ka/sl/zsu ie
07.52 211082 1349

--

sb0016 4 150 mtib1016

ujabb kedvezmény a kistermelőknek: jövőre 1.60 forinttal nő a hizott sertés felvásárlási ára /1.rész/

1982. október 21. - továbbra is élénk a tenyésztői kedv; a kistermelőkkel, illetve megbízóikkal jó ütemben kötik a jövő évi szerződéseket az állatforgalmi és husipari vállalatok. az elmúlt év azonos időszakához képest már mintegy harmadával több irásos megállapodás jött létre. ez ugyan nem jelent ilyen mértékű kiínálatbővülést, annyit viszont bizonyít, hogy mindenki jóelőre igyekszik nyélbe ütni a szerződéseket. az állatforgalmi és husipari tröszt illetékesei az mti munkatársának elmondották: jövőre várhatóan az ideinél öt-hat százalékkal több hizott sertést adnak majd a kistermelők az iparnak, ami azt jelenti, hogy átadott állataik száma meghaladja majd a 3 milliót.

jövőre újabb kedvezményt élveznek a kistermelők; kilónként átlagosan 1.60 forinttal többet kapnak a sertésekért. az ipar egyéb módon is segíti őket, kérésükre kocákat adnak át, mégpedig az ideinél várhatóan 20 százalékkal többet. ez az ugynevezett kocakihelyezési akció különben igen népszerű, már csak azért is, mert lehetőség van az állat ellenértékének későbbi időpontban való térítésére, és a kistermelők - ha úgy kívánják - malacokkal vagy hizott sertésekkel is fizethetnek.

mind több termelő vállalkozik élve exportál^{andó} sertések felnevelésére, 1982-ben hozzávetőleg 170 ezer állatot vesznek át a vállalatok ilyen célra, jövőre legalább 200 ezerre számítanak. a kistermelők kilónként 3 forintos felárat élveznek a jószágok után. továbbra is fenntartják a kedvezményes takarmányakciót. a gabonatröszt vállalatától nagykereskedelmi áron szerezhetik be a tápokát azok, akik nagyobb tételt vesznek át. ez a lehetőség a takarmány beszerzésénél 8-10 százalékos megtakarítást tesz lehetővé, nemcsak a nagyobb állományt tartó kistermelők élnek vele, hanem azok is, akik tárolótérrel rendelkeznek és így egész évre beszerezhetik a szükséges tápokát. 1983-ban - újdonságként - tenyészkanokat is tartanak majd a vállalatok költségén a kijelölt vidéki központokban. az apaállatok nagy biztonsággal örökölték azokat a genetikai tulajdonságokat, amelyek meghatározzák az utódok teljesítőképességét. a programmal a vállalatok igyekeznek segíteni a kistermelőket abban, hogy gazdaságosabban felnevelhető és az ipar számára is előnyösebb tulajdonsággal rendelkező állatokat tarthassanak. /folyt. köv./

jf/pá/zsu
08.02 211082 2405

-.-

sb0017 4 150 mtib1017

újabb kedvezmény kistermelőknek.../2. rész/

továbbra is folyamatosan adják a szaktanácsokat az állattartóknak. az arra illetékes szakemberek ugyan az iparnak szállító 700 ezer kistermelő mindegyikéhez nem juthatnak el, mégis sokszorosított kiadványokkal lehetővé tették az általános tájékoztatást, egyebek között helyes takarmányozásra, a háztájiban tartott egyedek kiválasztására. több hizlalási módszert is népszerűsítettek, ezekből a kistermelők kiválaszthatják a számukra legmegfelelőbbet.

a tröszt legújabb összesítése szerint a kistermelői sertéstartásban az elmúlt években jól lemérhető a koncentráció. egy-egy kistermelő átlagosan kétszerannyi sertést tart 1982-ben, mint öt évvel korábban; csökkent azoknak a száma, akik mindössze egy-két állattal foglalkoznak. /mti/

jf/pá/sl/zsu ie
08.14 211082 0816

-.-

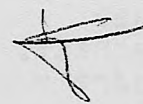
sb0018 4 150 mtib1018

óriás kehely a város felett

1982. október 21. - félidőnél tart szolnok harmadik és eddigi legnagyobb víztornyának építkezése. az új víztorony ürtartalma három ezer köbméter lesz, magassága a törzssel és a víztartó kehellyel együtt megközelíti a hetven métert. a törzset és a közbeeső födémekeket csuszózsálas technológiával készíti el a szolnok megyei építőipari vállalat, a torony törzsébe ezer köbméternél több betont építenek be. a fővállalkozó vízügyi építőipari vállalat jövőre gyártja le és emeli helyére a hatalmas betonkehelyt. a víztorony építésével egyidejűleg folytatódik a városi vízmű rekonstrukciója, s dolgoznak a tiszára telepített, cölöpökön álló vízkivételi mű elkészítésén is. az új vízügyi létesítmények üzembehelyezésével, a csucsidőszakokban is zavartalanul működik a város vízellátása. /mti/

end/pet/st/mz ie

09.01 211082 0845

-.-

sb0019 4 150 mtib1019

agip előadássorozat

1982. október 21. - a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében csütörtökön az olasz agip petroli cég szakemberei - akik immár egy évtizede folytatnak gyümölcsöző együttműködést a hazai kőolajipari termelő és kereskedelmi vállalatokkal - előadásokat tartottak új termékeikről, ezúttal azonban nem az ismert motorolajokról volt szó, hanem a fémmegmunkáláshoz szükséges korszerű hűtő-kenő folyadékokról, úgynevezett vágóolajokról és a hasonló célokat szolgáló segédanyagokról tájékoztatták a szakembereket és szakfilmeket is bemutattak. ismertették a hűtő-kenő folyadékok alkalmazásával járó környezetszennyezés csökkentésének új lehetőségeit is, a tájékoztatót követő megbeszéléseken szóba kerültek olyan témák, amelyek lehetőségeket mutatnak a kölcsönösen hasznos együttműködésre, a korábbi kapcsolatok kiszélesítésére. az olasz cég képviselői egyebek között tárgyaltak az áfor vezetőivel az országban működő tiz agip-áfor üzemanyag-töltő állomás korszerűsítéséről, szolgálataik kiszélesítéséről is. /mti/

sb/mi/zsu hgy
09.55 211082 1066

-.-

sb0020 4 130 mtib1020

balesetek

1982. október 21. - dabas külterületén meskó zoltán 18 éves, kubikos, bugyi lakos motorkerékpárral áttért az uttest baloldalára és ott összeütközött egy autóbusszal. meskó a helyszínen, utasa bognár ferenc 23 éves gépbeállító, gyáli lakos a kórházban meghalt. meskó, aki vezetői engedéllyel nem rendelkezett a motorkerékpárt nem az út- és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

karcag belterületén egy személygépkocsi elütötte a kerékpárjával az uttest baloldalára áttérő léder lajos ferenc, 51 éves asztalos, tiszafüredi lakost, aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros figyelmetlenül közlekedett.

fejér megyében beloiannisz község külterületén tóth ferenc, 56 éves munkagépvezető, kunszentmiklósi lakos egy kotrógép kanálával megütötte munkatársát, ladányi ferenc 17 éves kenő, seregélyesi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

ajka külterületén fakitermelés közben egy fa rádőlt tanyik ferenc 53 éves erdőgazdasági dolgozó, helyi lakosra, aki a helyszínen meghalt. tanyik megsértette a munkavédelmi szabályt, nem viselt védősisakot. /mti/

ka/zsu hgy
09.58 211082 1251

-.-

sb0021 4 150 mtib1022

tűz a tsz-ben

1982. október 21. - jelentős kárt okozó tűz keletkezett szerdán bács-kiskun megyében dusnokon a munkás-paraszt termelőszövetkezet paprikaszárító üzemében, ahol egy paprikaszárító-berendezés tüzelésszabályozó-rendszere gyulladt meg. a tüzeset során a szövetkezet dolgozói jól vizsgáztak tűzvédelmi felkészültségükből: a lángokat még a tűzoltóság megérkezése előtt eloltották. a tűz keletkezési körülményeinek vizsgálatát a tűzoltóság és rendőrség megkezdte. /mti/

mi/zsu hgy
10.10 211082 0506

-.-

sb0022 1 180 mtib1024

elhunyt környei elek ujságíró

1982. október 21. - az mti mély fájdalommal tudatja, hogy környei elek ujságíró, a fejér megyei szerkesztőség nyugalmazott vezetője hosszú betegség után 77 éves korában elhunyt.

szlovákiai magyar lapoknál, majd a kis ujságnál dolgozott. székesfehérvárott részt vett az mti megyei szerkesztőségének megszervezésében és annak két évtizeden át megbecsült és elismert vezetője volt. széleskörű, sikeres irodalmi tevékenységet folytatott: versesköteteket, drámákat, irodalmi riportokat

publikált. munkásságáért az elsők között kapta meg a muosz arany toll kitüntetését.

hamvasztás utáni bucsuztatása november 9-én, kedden 10 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

zsu hgy
11.06 211082 0728

-.-

sb0023 4 160 mtib1025

nemzetközi dzsessz-est győrtött

1982. október 21. - amerikai dzsessz együttes, a rova saxofon quartett lesz a vendége október 22-én a győri petőfi sándor művelődési központnak. a négyes 1978-as megalakulása óta sajátos stílust, iskolát teremtett, amelyet ma már az egyesült államok határain túl is számosan követnek. előre megkomponált, kamarazenei szerkezetű számaikat improvizációs futamok szövik át. ebből adnak izelítőt az este 8 órakor kezdődő koncerten a győri közönségnek. a hangversenyen két kitűnő dzsessz muzsikusz: dresch mihály és baló istván működik közre. /mti/

mzs/sza/pp/mz hgy
11.30 211082 0610

-.-

sb0024 4 150 mtib1026

teljesítették éves tervüket az edelényi bányászok

1982. október 21. - a miskolci szénbányák vállalat edelényi aknája csütörtökön teljesítette éves termelési tervét. a terv 191.400 tonna szén felszínre hozását írta elő az edelényi bányászok számára. a délelőtti műszakban dolgozó brigádok hozták felszínre a teljesítéshez szükséges utolsó tonnát. a vállalások szerint az év hátralévő részében még harminchétezer tonna jó minőségű fűtőanyagot adnak a népgazdaságnak.

az edelényi akna több mint két hónapos előnye, a határidő előtti tervteljesítés azért is értékes tett, mert a korábbi években különböző okok miatt rapszódikus volt a termelés. ez évben a jó munkaszervezés és az elektrohidraulikus oldalrakodó gépek segítségével meggyorsult az elővájás. a front átszereléseket átfedéssel végezték, tehát a termelés nem szünetelt. az edelényi bányászok folyamatosan nehéz körülmények között dolgoznak. a telep vékony, így a fejtést, rakodást csak térdelő testhelyzetben tudják végezni. /mti/

bas/szn/kö st hgy

11.55 211082 1032

-.-

sb0025 4 180 mtib1027

időjárásjelentés /1. rész/

1982. október 21. - a meteorológiai intézet jelenti október 21-én 12 órakor:

párás, ködös őszi idő

észak-európa időjárását egy nagy kiterjedésű ciklon határozza meg. hatására a skandináv-félszigeten és a balti-tenger térségében változékony, csapadékos az időjárás. gyakran alakulnak ki esők, záporok, hózáporok. szárazföldünk nyugati és középső részén valamint a balkán-félsziget és a fekete-tenger térségében csendes, párás, ködös az idő.

hazánkban szerdán változóan felhős idő volt, általában 2, 9 órán át sütött a nap. az északkeleti hegyvidéken azonban helyenként egész nap borult maradt az ég, vagy csak rövid időre szakadt fel a felhőzet. számottevő csapadékot sehol sem mértek, csak kisebb körzetekben hullott jelentéktelen mennyiségű eső, illetve helyenként ködszitalást észleltek. a hőmérséklet csúcspontja szerdán 13 és 19 fok között volt. ma hajnalra 1, 10 fokig csökkent a hőmérséklet. ismét sokfelé képződött köd, a korábbi napoktól eltérően azonban többfelé még délelőtt sem oszlott fel. a hőmérséklet 11 órakor 9 és 15 fok között váltakozott.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 12,8 fok volt, 2,9 fokkal magasabb, mint a sokéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 11 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mbár, alig változik.

várható időjárás az ország területén péntek estig:

 folytatódik a változóan felhős, párás idő. eső nem lesz. főként éjszaka és reggel várható sokfelé köd. a köd egy része, elsősorban keleten napközben is megmarad. a déli, délnyugati szél a dunántulon időnként megélelnkül. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2 és 7 fok között,

legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 13 és 18 fok között, a tartósan ködös tájakon viszont 10 fok körül alakul.

várható időjárás budapest területén péntek reggelig:

 marad az erősen párás idő. délutánra valószínűleg feloszlik a köd. a szél gyenge lesz. a hőmérséklet este 21 órakor 9, holnap hajnalban pedig 4-5 fok körül valószínű.

/folyt. köv./ kö

12.41 211082 2253

-. -

sb0026 4 180 mtib1028

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól - keddig:

 a párás, ködös idő felhősre fordul. a hét végén elsősorban a dunántulon várható ismétlődő esők kialakulása.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 5, 10 fok között,

a legmagasabb nappali hőmérséklet 12, 17 fok között lesz.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

a duna budapestnél 230 cm, a víz hőmérséklete 11,5 fok. /mti/

i/kö hgy

12.42 211082 0548

-. -

sb0027 4 150 mtib1029

tudományos konferencia a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztéséről

1982. október 21. - a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztésének főbb elvi kérdéseiről csütörtökön kétnapos tudományos konferencia kezdődött a szot székházában. a szakszervezetek elméleti kutatóintézete és a szot több más szerve rendezte a tanácskozást, amelyen vállalati gazdasági és tömegszervezeti vezetők, az ágazati szakszervezetek vezetői, neves közgazdászok, szociológusok, a tudományos élet képviselői vesznek részt. a tanácskozást gál lászló, a szot főtitkárhelyettese nyitotta meg, majd előadások hangzottak el a munkahelyi demokrácia fejlesztésének irányáról és feltételeiről, a vállalati vezetők és a szakszervezetek feladatairól. az előadásokat több korreferátum, majd vita követte, amely pénteken folytatódik.

/mti/
 sl/ka/kö
 13.32 211082 0823

-. -

sb0028 4 160 mtib1030

a megáll az idő sikere külföldön

1982. október 21. - a magyar filmszínházak nagy sikerrel játsszák gothár péter, megáll az idő című filmjét. az alkotás a hatvanas évek fiataljainak életéről, problémáiról szól, szorosán kötődve a korszak jellegzetesen magyar társadalmi kérdéseire. a film - feltehetően éppen ezért is - a külföldi közönség érdeklődését is felkeltette. sikerrel vetítik a londoni mozik, rövidesen bemutatják dániában, izlandon, az nszk-ban és görögországban. az egyesült államokban október 20-tól játsszák a mozik a filmet. a művet a new york-i embassy filmszínházban mutatják be. a jelek szerint gothár péter munkája szép sikert aratott, a kritikák is elismerően szóltak róla. /mti/ di/ka/ag/ár/zsu ie

13.33 211082 0730

as

-. -

ma 12 órakor budapesten 11 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mbár, alig változik.

várható időjárás az ország területén péntek estig:

folytatódik a változóan felhős, párás idő. eső nem lesz. főként éjszaka és reggel várható sokfelé köd. a köd egy része, elsősorban keleten napközben is megmarad. a déli, délnyugati szél a dunántulon időnként megélnkül. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2 és 7 fok között,

Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 13 és 18 fok között, a tartósan ködös tájakon viszont 10 fok körül alakul.

várható időjárás budapest területén péntek reggelig:

marad az erősen párás idő. délutánra valószínűleg feloszlik a köd. a szél gyenge lesz. a hőmérséklet este 21 órakor 9, holnap hajnalban pedig 4-5 fok körül valószínű.

/folyt. köv./ kö

12.41 211082 2253

-. -

sb0026 4 180 mtib1028

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól - keddig:

a párás, ködös idő felhősre fordul. a hét végén elsősorban a dunántulon várható ismétlődő esők kialakulása.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 5, 10 fok között,

a legmagasabb nappali hőmérséklet 12, 17 fok között lesz.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

a duma budapestnél 230 cm, a víz hőmérséklete 11,5 fok. /mti/

i/kö hgy

12.42 211082 0548

-. -

sb0027 4 150 mtib1029

tudományos konferencia a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztéséről

1982. október 21. - a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztésének főbb elvi kérdéseiről csütörtökön kétnapos tudományos konferencia kezdődött a szot székházában. a szakszervezetek elméleti kutatóintézete és a szot több más szerve rendezte a tanácskozást, amelyen vállalati gazdasági és tömegszervezeti vezetők, az ágazati szakszervezetek vezetői, neves közgazdászok, szociológusok, a tudományos élet képviselői vesznek részt. a tanácskozást gál lászló, a szot főtitkárhelyettese nyitotta meg, majd előadások hangzottak el a munkahelyi demokrácia fejlesztésének irányáról és feltételeiről, a vállalati vezetők és a szakszervezetek feladatairól. az előadásokat több korreferátum, majd vita követte, amely pénteken folytatódik.

/mti/

sl/ka/kö

13.32 211082 0823

-. -

sb0028 4 160 mtib1030

a megáll az idő sikere külföldön

1982. október 21.- a magyar filmszínházak nagy sikerrel játsszák gothár péter, megáll az idő című filmjét. az alkotás a hatvanas évek fiataljainak életéről, problémáiról szól, szorosan kötődve a korszak jellegzetesen magyar társadalmi kérdéseéhez. a film - feltehetően éppen ezért is - a külföldi közönség érdeklődését is felkeltette. sikerrel vetítik a londoni mozik, rövidesen bemutatják dániában, izlandon, az nsk-ban és görögországban. az egyesült államokban október 20-tól játsszák a mozik a filmet. a művet a new york-i embassy filmszínházban mutatják be. a jelek szerint gothár péter munkája szép sikert aratott, a kritikák is elismerően szóltak róla. /mti/ di/ka/ag/ár/zsu ie

13.33 211082 0730

as

-. -

sb0029 4 130 mtib1031

elhunyt gáll istván

1982. október 21. - mély megrendüléssel tudatjuk, hogy 51 éves korában, rövid, súlyos betegség következtében meghalt gáll istván kossuth-díjas, kétszeres józsef attila-díjas író, az új írás rovatvezetője. temetéséről később történik intézkedés.

művelődési minisztérium
magyar írók szövetsége
Lapkiadó vállalat
a magyar népköztársaság művészeti alapja

x x x

gáll istván 1931-ben született. az elte magyar-történelem szakán tanult, 1958-tól a kisz budapesti bizottságán dolgozott, később a magyar rádió dramaturgja, 1971-től pedig az új írás rovatvezetője lett. első verses kötetét 1954-ben látott napvilágot, garabonciás diák címmel. 1966-ban jelent meg csapda című regénye, amely már sejteti a későbbi művek tépelődő, realista hangvételét. gáll istván ahhoz az írói nemzedékhez tartozott, amely átélte a felszabadulás, az 1950-es évek és az ellenforradalom időszakát, s elbeszélései, regényei hűen tükrözik a történelmet formáló, sorsfordító esztendőket lendületét, ellentmondásait, a munkásvilágban felnőtt író igazságkereső szenvedélyét. a ménesgazda című könyve 1976-ban került az olvasókhoz, s e műve megkülönböztetett helyet vívott ki magának a magyar szépprózában.

gáll istván írói munkásságát két ízben ismerték el józsef attila-díjjal, tulajdonosa volt a szot-díjnak is, s 1978-ban kossuth-díjjal tüntették ki. /mti/

di/ka/ár/zsu ie
13.52 211082 1442

as

-.-

sb0030 4 130 mtib1032

elhunyt radó endre

1982. október 21. - radó endre, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1932-től volt a párt tagja, életének 73. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 25-én, hétfőn délután 2 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága

a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozóinak szakszervezete

/mti/

mz ie

14.01 211082 0420

-.-

sb0031 4 130 mtib1033

népi ellenőrök kitüntetése

1982. október 21. - a budapesti műszaki egyetem alapításának 200. évfordulója alkalmából csütörtökön az oktatási intézménynél dolgozó népi ellenőrököt tüntették ki. a xi. kerületi pártbizottságon rendezett ünnepségen balogh istván, a fővárosi népi ellenőrzési bizottság elnöke hat népi ellenőrnek nyújtotta át a kiváló társadalmi munkáért kitüntetést, 27-en pedig oklevelet kaptak. /mti/

srtr/-ár/mz ie

14.28 211082 0448

as

-.-

sb0032 4 160 mtib1034

központi rendelő olajbányászoknak

1982. október 21. - a kőolajkutató vállalat új központi orvosi rendelőjét adták át csütörtökön szolnokon. a kétszintes épület félezer vállalati dolgozó - köztük a nehéz terepeken, viszontagságos időjárási viszonyok között számos ártalomnak kitett furómunkás - egé szolgálati ellátását, betegségmegelőző szűrését hivatott ellátni. a hat és félmillió forintos költséggel épített szakorvosi rendelő földszintjén az általános üzemorvosi rendelő, a laboratórium, a fizioterápia és a fektető található. az emeleten helyezték el a fogászatot, a speciális hallásvizsgálót és az orvosi szobákat. a korszerű gyógyászati eszközökkel felszerelt intézmény részt vesz a területi orvosi ellátásban is. /mti/

end/end/st/mz ie

14.36 211082 0753

-.-

sb0033 4 150 mtib1035

a bükk idegenforgalmáért

1982. október 21. - a mátra-bükk-i üdülőkörzet borsod megyei területének helyzetéről tanácskozott csütörtökön miskolc-tapolcán a mátra-bükk-i intézőbizottság elnöksége. az ülésen beszámoltak arról, hogy ebben az évben tizenöt üdülőtérületen fejeződtek be, illetve fejeződnek be december végéig a különböző fejlesztések. ezek hozzájárulnak ahhoz, hogy az oda érkező turisták jól érezzék magukat, s ismételten felkeressék majd ugyanazt a szállodát, fürdőhelyet az elkövetkezendő évek során. egyebek között hollóstatón felújították a turistaházat és rendezték a környékét, miskolc-tapolcán szabadidő központ létesült, mezőkövesden a zsóri fürdő területén és körzetében, valamint bogácson új parkolóhelyek épültek. tavaly és ebben az évben összesen huszonnolcmillió forintot fordítanak borsodban az üdülőkörzetek fejlesztésére. ebből mintegy tízmilliót az intézőbizottság központi keretből finanszírozott. elkészült az országsszerte híres bánkúti síterep fejlesztési terve is. az elnökségi ülésen javasolták, hogy a két érintett megye - borsod és heves - tanácsai, valamint az illetékes

do

központi szervek mielőbb egyeztessék a nagy feladat megoldásának módját és ütemét. a tervben szereplő személyfelvonó berendezések, közlekedési utak, szálloda, szociális és kommunális létesítmények ugyanis csak széleskörű összefogással valósíthatók meg. /mti/

bas/szn/kö st ie

15.00 211082 1401

-.-

sb0034 4 150 mtib1037

megjelent a magyar közlöny külön száma a lakásrendeletek egységes szerkezetbe foglalt szövegével

1982. október 21. - megjelent és budapesten a bajcsy zsilinszky ut 76. szám alatti hírlapboltban már - példányonként 43-forintért - megvásárolható a magyar közlöny külön kiadványa, amely - az időközi módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva - tartalmazza a lakásgazdálkodással kapcsolatos jogszabályokat. a 136 oldalas rendeletgyűjtemény jól megkülönböztethető nyomdatechnikával - vastagon szedett betűkkel - közli a módosításokat, a korábban kiadott jogszabályoknak továbbra is érvényben maradt szövegével együtt. a közlöny külön kiadványát elsősorban a lakásügyek iránt behatóan érdeklődő lakosoknak készítették, s ezért többször annyi példány kerül forgalomba, mint a rendszeresen előfizetők száma. a nyomdai szállításoktól függően a következő napokban már a főváros más nagyobb hírlapárúsító helyein, valamint a megyei székhelyek nagyobb hírlapüzleteiben is hozzájuthatnak az érdeklődők. a módosításokkal együtt összesen 36 rendelet teljes szövegét közli a külön szám. a gyűjteményből 11 minisztertanácsi rendelet - és azok végrehajtására csaknem ugyanennyi minisztériumi rendelet - foglalkozik a lakáselosztás, a lakásbérlet, a lakás-, üdülő- és telektulajdon, az ingatlanközvetítés és a ingatlanszerzés érvényes jogszabályaival; a lakásépítési hozzájárulás és a lakáshasználatbavételi díj, a különböző kedvezmények, a lakbérek, valamint az albérleti és ágybérleti díjak, a lakbérrel kapcsolatos állami hozzájárulás, és a szociális támogatás kérdéseivel, a lakásépítés /vásárlás/ pénzügyi feltételeivel és a szociálpolitikai kedvezményekkel. minisztertanácsi rendelet határozza meg az állampolgárok által építhető üdülők nagyságát, s minisztertanácsi határozat és külön végrehajtási rendelkezés szabályozza a személyi tulajdonu lakások szervezett forgalmát és annak pénzügyi feltételeit. ezenkívül a külön kiadvány közli a tetőtér-beépítésről és az emeletráépítésről, a társas és csoportos lakóházépítkezésekről, a lakásépítés munkáltatói támogatásáról, a

a

különböző építési és lakóingatlanvásárlási kölcsönökről, az üresen álló családi házak értékesítéséről, a telekadóról és más kérdésekről korábban kiadott és módosított minisztériumi rendeleteket.
/folyt.köv./

sb/tr/s

15.38 211082 2298

--

sb0035 4 150 mtib1038

megjelent a magyar közlöny...2. rész.

a minisztertanács rendeletei kötelezik és egyben felhatalmazzák a helyi tanácsokat arra, hogy a központi jogszabályoknak és irányelveknek megfelelően sok fontos kérdést tanácsrendeletben maguk szabályozzanak. egyebek között meghatározzák az igénylők besorolásának rendjét, a fokozatos lakáskiutalás feltételeit, a fiatal házásokra vonatkozó szabályokat, az előtakarékosság módját, s azok körét, akik jövedelmi, vagyoni és szociális helyzetük alapján tanácsbí- vagy tanácsbí értékesítésű lakásra jogosultak. városokként, településként ugyancsak tanácsbí rendeletek szabályozzák azt, hogy milyen kedvezményeket nyújtanak a használatbavételi díjak megfizetésénél, továbbá kijelölik az övezeteket, amelyeknek kedvező vagy kedvezőtlen környezete szerint indokolt a lakbér növelése vagy csökkentése. a tanácsrendeleteket novemberben teszik közzé. az országos és helyi jogszabályok többsége 1982. január 1-től lép életbe.

/mti/

sb/tr/s bam ie

15.41 211082 1002

--

sb0036 4 150 mtib1039

országos vállalati tájékoztatási konferencia debrecenben

1982. október 21. - csütörtökön debrecenben megnyitották a harmadik országos vállalati tájékoztatási konferenciát, a háromnapos eszmecsereén résztvevő csaknem négyszáz, az információ-áramlás szervezésével foglalkozó vállalati szakember azt vitatja meg, milyen gazdasági, műszaki, tudományos és politikai információkra van szükségük a termelő vállalatoknak gazdasági környezetükből és saját belső szervezetükről ahhoz, hogy vezetőik kellően megalapozott döntéseket hozhassanak.

a konferencia első napján tartott plenáris ülésen benedek pál akadémikus „tájékoztatás a jövőről”, címmel tartott előadást. ugyancsak a plenáris ülésen hallhatták a résztvevők az iparvállalati tájékoztató szervek szervezéséről, valamint a szakinformátorok képzésének tapasztalatairól.

pénteken három szekcióban folytatódik a tanácskozás. az elsőben a piaci és gazdasági információk hasznosításának módszereivel, a másodikban a tudományos-műszaki tájékoztatással, a harmadikban pedig a vezetői információrendszerek szervezésének, működtetésének tapasztalataival foglalkoznak.

a konferencia zárónapjának résztvevői megismerkednek a magyar gödöllőcsapágy művek vezetői információrendszerével, valamint a taurusban kiépített tájékoztatási rendszerrel. /mti/

gör/é/sa kz ie

15.55 211082 1338

--

sb0037 4 150 mtib1040

budaprint-röltex közös bolt

1982. október 21. - bővítési közvetlen kereskedelmi kapcsolatát a budaprint pamutnyomóipari vállalat, csütörtökön a Lenin köruton közös mintaboltot nyitott a röltex-szel.

a pamutipar legnagyobb vállalata jelentős részt vállal a hazai kereslet kielégítésében, termékei - a könnyű felsőruhák készítésére alkalmas pamutszövetek, a háztartási textiliák és az ágynemük - minden áruház, szaküzlet választékában megtalálhatók. a teljes kínálat bemutatására azonban ezek nem nyújtanak lehetőséget, s a

kereslet változásairól pedig csak több áttételen keresztül, a negyedéves, féléves rendelések alapján értesülnek a gyártók. az igények jobb megismerésére, az új termékek fogadtatásának felmérésére az egyik leghatásosabb módszer a kiskereskedelemmel való közvetlen kapcsolat kialakítása, a mintaboltok létrehozása. a budaprint - már korábban felismerve ennek jelentőségét - a fővárosban a szivárvány áruházzal két, a soproni és a szegedi kiskereskedelmi vállalattal egy-egy közös üzletet létesített. ezek kedvező tapasztalatai alapján léptek kapcsolatba a röltex-szel. az új üzletet, akárcsak az előzőeket, a budaprint közvetlenül látja el áruval. a 150 négyzetméter alapterületű mintaboltnak a röltex választékában újdonságot jelentő ruházati méterárúkat is kínálnak, s helyben megvásárolhatók a szükséges kellékek is. a mintegy 3 millió forint értékű árukészlet jelentős része ágy- és asztalnemű, valamint lakástextil, megtalálhatók köztük azok a régóta hiányolt garnitúrák is, amelyek azonos, illetve egymással harmónizáló színben és mintázatban készültek. /mti/

os/pá/sa bam ie

15.56 211082 1625

-.-

sb0038 4 180 mtib1041

kiállítás Légrády sándor bélyegterveiből

1982. október 21. - csütörtökön a magyar posta bélyegmuzeumban juhari istvánné, a posta vezérigazgató-helyettese megnyitotta a Légrády sándor grafikusművész 50 éves bélyegtervezői munkásságát bemutató kiállítást.

a művész 1921-ben iratkozott be az iparművészeti főiskolára, ahol ötvös és díszítőfestői képesítést kapott. már első munkája a „mágus”, című üvegfestmény nemzetközi díjat nyert spanyolországban. igen korán kezdett foglalkozni bélyegtervezéssel, 1936-ban tervezett egyik első sorozata a floridai tampában elnyerte a „közép-európa legszebb légiposta bélyege”, címet. azóta Légrády a magyar bélyegművészet kiemelkedő egyéniségévé vált, s ezt mi sem bizonyítja ékebben, mint hogy fél évszázados tevékenysége során 400-nál több bélyegtervezett a magyar posta részére, eddigi bélyegkiadásunknak több mint egyötödét. munkásságával felhívta a figyelmet a magyar bélyegművészetre és jelentős szerepe volt sok magyar bélyeg külföldi sikerében.

a művész még ma is tevékenyen dolgozik, 1978-ban a „koronázási jelvények”, blokkja elnyerte az év legszebb bélyege címet. /mti/

bi/er/sa bam ie

15.58 211082 1171

-.-

sb0039 4 150 mtib1042

bondor józsef siremlékének avatása

1982. október 21. - az építésügyi és városfejlesztési minisztérium közli, hogy bondor józsef volt építésügyi és városfejlesztési miniszter siremlékének avatása október 29-én 12 órakor lesz a mező imre uti temetőben. /mti/

t sb/mm/sl/er ie

15.59 211082 0291

-.-

sb0040 4 150 mtib1043

jó módszerek a pályakezdő diplomások segítségére

1982. október 21. - a tatabányai szénbányáknál dolgozó felsőfoku végzettségű pályakezdő fiatalok helyzetét vizsgálta meg csütörtökön tartott helyszíni ülésén a szot közoktatási bizottsága. a szénbányák képviselői elmondották, hogy a pályakezdőket ismerősként fogadják a medence üzemeiben, hiszen többségük a vállalat ösztöndijasaként fejezi be tanulmányait. évenként kétfélmillió forintot fizetnek ki ösztöndíjra a közép- és a felsőfoku iskolákban tanulóknak. a többségük a vállalat fizikai dolgozóinak gyermeke. az egyetemeken, főiskolákon tanulókat a szénbányák képviselői rendszeresen meglátogatják, s a nyári termelési gyakorlatok alkalmával felelősségteljes munkákat biznak rájuk. a szénbányákhoz kerülő fiatal diplomásokat öt éven át pályakezdőként tartják nyilván, s ez alatt az idő alatt megkülönböztetett figyelemmel kísérik munka- és életkörülményeik alakulását. erre a feladatra felelős személyeket jelölnek ki, akik egyben patronálják is a 30 éven aluliakat. negyedévenként jétékelik az üzemek vezetői a pályakezdő diplomások munkáját, akik mindaddig lehetőséget kapnak vállalaton belüli

munkalélektani és pszichológiai
laboratóriuma is, ahová

munkahelyváltoztatásra, amíg megtalálják a képességüknek legjobban megfelelő beosztást. segít ebben a szénbányák személyiségvizsgálatokra rendelik be a fiatalokat, hogy megállapítsák, ki alkalmas a közvetlen termelési feladatok irányítására, vagy éppen elméleti, kutató munkára.

ismertették a tanácskozáson, hogy a fiatalok továbbképzését a vállalat a változó gazdasági feladatokhoz igazítja. most például az idegennyelvek elsajátítására ösztönzik a fiatal diplomásokat, mert a szénbányán 1985-ig két-háromszorosára növeli berendezéseinek exportját, s bányaépítésekre is vállalkozik nyugat-európában. ezért intenzív nyelvtanfolyamokat szervezett a fiatalok részére. tanulásukat sokféle kedvezményrel, s anyagilag is támogatja a vállalat, de azoknak vissza kell fizetniük a juttatásokat, akik sikertelenül szerepelnek a tanfolyamokon.

a tatabányai szénbányánál a pályakezdők egy-két éven belül lakást kapnak. jövedelmük meghaladja a térségben működő iparvállalatoknál dolgozó fiatalokét. ennek is szerepe van abban, hogy a felsőfokú végzettségű fiatalok ragaszkodnak a szénbányákhoz, jelenleg 110 harmincéven aluli pályakezdő diplomás dolgozik a vállalatnál.

a szot közoktatási bizottsága a jó módszerek összegyűjtésére és továbbadására rendezte a tatabányai tanácskozást. ilyen célból hívták meg az eszmecsere az ország több nagyüzemének képviselőit is. /mti/

ráb/oné/s kz ie

16.01 211082 2561

--

sb0041 4 160 mtib1044

fiatal képzőművészek stúdiójának kiállítása győrött

1982. október 21. - a fiatal képzőművészek stúdiójának kiállítása nyílt meg csütörtökön győrött, a xantus jános muzeum képtárában. anyaga a madách-pályázatra készült alkotásokat tárja az érdeklődők elé. a győr-sopron megyei tanács a stúdióval közösen hirdette meg a pályázatot, amelyre 27 alkotó félszázánál több munkát küldött be. közülük a zsüri 46 grafikát, illetve festményt ítélte bemutatásra alkalmasnak. az alkotások zöme az ember tragédiájának gondolati-filozófiai tartalmát jeleníti meg a képzőművészet eszközeivel.

a tárlat megnyitóján adták át a pályázat díjait. a megyei tanács díját kiss zoltán lászló kapta három grafikájáért, a fiatal képzőművészek stúdiójának díjait gémes péternek, vásárhelyi antalnak grafikákért, bernáthy sándornak egy festményéért ítélte oda a bíráló bizottság. /mti/

mzs/sza/sa st pr

16.42 211082 0896

--

sb0042 4 150 mtib1045

tanácskozás a növényvédőszeres és műtrágyák ujszerű forgalmazásáról

1982. október 21. - a gyártás jobb megszervezésére ösztönzi a növényvédőszer- és műtrágyagyártókat az áruforgalmazás új rendszere - állapították meg a gyártók és a kereskedők csütörtöki szakmai tanácskozásán a budapesti vegyiművekben. az agrotárszt megszűnésével egy több évtized alatt kialakult kereskedelmi formát váltott fel az agrotek, az agroker és a tszker kereskedelmi vállalatok megyei hálózata. az eddigi, az agrotárszt által összegyűjtött, központilag leadott megrendelések helyett, most a kereskedelmi vállalatoktól külön-külön érkeznek a kisebb tételű igények, ami megnehezíti a gyártók programozását.

a megrendelések jórészét az idén még koordinálta az agrotek, jövőre azonban erősen megnövekszik az önállósult kereskedelmi vállalatok igénye, hogy kisebb megrendeléseket is gyorsan kielégítsenek, jelentősebb készleteket ne kényszerüljenek hosszabb ideig tárolni. a gyártóknak így a termelés szervezésében számolniuk kell azzal, hogy szállítási kötelezettségeik megsűrűsödnek a tavaszi munkák megkezdése előtti időszakban.

a szakmai tanácskozás lehetőséget adott a gyártók és kereskedők igényeinek, gondjainak kölcsönös megismerésére, az érdekek egyeztetésére. a termelő vállalatok kifejezésre juttatták, hogy erőfeszítések árán is igyekeznek igazodni az új helyzethez. a budapesti vegyiművek például nagy tételben, gazdaságosan gyártható termékek termelésének növelése mellett olyan új kombinált növényvédőszeres bevezetését tervezi, amelyek több célra is

a

hasznosíthatók, a vállalatnál is előtérbe került a hatékonyabb piaci munka: új termékek szokásos ismertetésénél bővebb, a kísérleti eredményeket és a felhasználók tapasztalatait is összegező tájékoztatót adnak ki. /mti/

be/sl/bam/ig pr

16.49 211082 1805

.-

sb0043 4 130 mtib1046

fejti györgy fogadta a svéd ifjusági küldöttséget

1982. október 21. - a hazánkban tartózkodó svéd szociáldemokrata ifjusági szövetség bo bernhardsson főtitkár vezette delegációját, amely a kisz központi bizottságának vendégeként tartózkodik hazánkban, csütörtökön fogadta fejti györgy, a kisz kb első titkára. a küldöttség délután az mszmp székházába látogatott, ahol a delegációt fogadta horn gyula, az mszmp kb osztályvezető-helyettese. /mti/

ár/ig pr

16.54 211082 0471

.-

sb0044 4 150 mtib1047

veszprémi várrekonstrukció

1982. október 21. - a veszprémi vár sürgető rekonstrukciójának előkészítéséről és az ezzel kapcsolatos feladatokról tárgyalt csütörtökön a veszprémi városi tanács végrehajtó bizottsága. befejeződött ugyanis a vár állagának feltérképezése, s eszerint bizonyos munkákat már nem lehet tovább halogatni.

a széleskörű felmérés fővállalkozója a győri tervező vállalat veszprémi irodája volt. bekapcsolódott a munkába a mélyépítési tervező vállalat, valamint a földmérő és talajvizsgáló vállalat is. ők elemezték - kutató-fúrások segítségével - az együttesen 4 kilométer hosszúságú támfalak állapotát, a közműveket és az épületek állagát. egyértelműen arra a megállapításra jutottak, hogy a

Legfontosabb tennivaló a támfalak helyreállítása, megerősítése. ezek egy része ugyanis jelenleg már életveszélyes állapotban van. megrongálódásukban szerepe van annak, hogy a veszprémi vár falrendszere több szakaszban a xi-xv. században épült ki. a korai királyi szálláshelyeket, illetve ispánsági várat kezdetben földsánc erősítette, erre a sáncvonalra épült a xiii-xv. században a kő várfal-rendszer. ez egyébként a török időkben, majd az osztrákok vár-lerombolási rendeletére elpusztult. a xviii. századi újjáépítéskor létesültek tulnyomórészt a barokk paloták, amelyek azonban nem értek el az egykori várfalak között. az új épületeket sorra a régi várfalak elé építették, helyenként 10-15 méter magas, karcsu támfalrendszer létrehozásával. a támfalak és a várfal közötti részt különböző törmelékkel töltötték ki. e rétegben fellelhetők a barokk palotákhoz épített, csapadék és szennyvíz elvezetésére szolgáló boltozott csatornák is.

az 1950-es években jelentősen megváltozott a vár funkciója, 101 lakást alakítottak ki. ezek megterheltek a csatornarendszert, ugyanakkor évtizedeken át hiányzott a várfalak, támfalrendszer rendszeres karbantartása, holott éppen az emleket sajátos szerkezet miatt ez elengedhetetlen lett volna.

a végrehajtó bizottság határozata értelmében következő lépésként -1983-ban - megkezdik a rekonstrukció részletes tervezését, majd pedig a támfalak megerősítésével - mintegy 8 millió forintos költséggel - a közvetlen veszély elhárítását. /mti/

bév/-mmé/kz/er pr

16.56 211082 2241

.-

sb0045 4 150 mtib1048

japán szövetkezeti vezető tárgyalásai

1982. október 21. - csütörtökön elutazott hazánkba nakabajasi szadao, a japán fogyasztási szövetkezetek országos egyesületének elnöke, aki szlamenicky istvánnak, a szövetség elnökének meghívására október 16-21-e között hazánkban tartózkodott. megvitatták a két ország fogyasztási szövetkezetei közötti gazdasági együttműködés kialakításának, illetve a kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit. a japán szövetkezeti vezető megismerkedett a hungarocoop, a skála-coop és a heves megyei szövetkezetek munkájával. nakabajasi szadaót fogadta juhár zoltán belkereskedelmi miniszter. /mti/

jf/tr/s sl pr

16.57 211082 0648

.-

sb0046 4 150 mtib1050

bátor kockázatvállalás - népi ellenőrök az ikr-nél

1982. október 21. - a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság - országos vizsgálat részeként - felmérte, hogyan alakult a mezőgazdasági termelési rendszerek munkája az előző, 1978. évi vizsgálat óta, miként járultak hozzá a rendszerek a mezőgazdasági üzemek eredményeinek javításához, az export-árualap növeléséhez. a vizsgálat, mint a bizottság csütörtökön tatabányán megtartott ülésén is hangsúlyozták, különösen nagy felelősséget hárított a komárom megyei népi ellenőrökre, mert hiszen működési területükön, bábolnán, található az ország első, és mindmáig egyik legnagyobb termelési rendszerének, az ikr-nek a központja.

a vizsgálat legszembeütőbb megállapítása az, hogy az ikr most, a nehezebb gazdasági körülmények között is fejlődőképese. sikerült a helyi adottságoknak, a nagyobb jövedelmezőség követelményeinek megfelelően variálható változatokkal bővítenie termelési technológiáját. a népi ellenőrök különösen nagyra értékelték azt a bátor kockázatvállalást, amellyel a rendszer új programjait kidolgozta és megvalósította. követendőnek ítélték azt is, hogy a közös vállalat a termelés eszközeinek megteremtésével párhuzamosan, azok legcélszerűbb hasznosítására rendszeresen továbbképzti taggazdaságainak dolgozóit.

a népi ellenőrzési bizottság állásfoglalásában azt javasolta az ikr-nek, hogy a nagyértékű rendszergépeket elsősorban azok az üzemek kapják, ahol beruházási költségük gyorsan megtérül. csak olyan üzemek léphessenek be a közös vállalatba, amelyek a rendszer élvonalbeli gazdaságaival azonos szinten termelnek, s biztosítani tudják a fejlett technológia eredményes hasznosítását. jobban kellene érvényesülnie a taggazdaságok közös kockázatvállalásának, ezért - javasolták a népi ellenőrök - az érdekeltségi rendszert úgy kellene továbbfejleszteni, hogy jobb összhangba kerüljön az üzemek termelési színvonalával és gazdasági helyzetével. az ikr-nél szerzett tapasztalatok alapján a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság elhatározta: javasolja az illetékes szerveknek, hogy a pénzeszközök jobb koncentrációja, a párhuzamosságok elkerülése érdekében a termelőüzemekben, a rendszerközpontoknál összpontosítsák a mezőgazdasági kutatásokat és kísérleteket. /mti/

ber/sa kz pr

17.05 211082 2278

--

sb0047 1 150 mtib1051

a szerkesztőségek figyelmébe!

1982. október 21. - mai bs0069 mtib1029 /tudományos konferencia c./ sz. hírünk 7. sorában a név és funkció helyesen:

a tanácskozást herczeg károly, a vasasszakszervezet főtitkára

nyitotta meg.

/mti/ sa pr

17.13 211082 0326

--

sb0048 4 130 mtib1052

a gyermek- és ifjúsági könyvkiadás helyzete - vita a népfrontban

1982. október 21. - a hetvenes években szinte megújodott a magyar ifjúsági könyvkiadás: az évenként megjelentetett művek már kielégítették a legkényesebb olvasói igényeket is. a fejlődés azonban 1981-ben hirtelen megtorpant: a korábbi esztendőknél jóval kevesebb gyermekeknek és fiataloknak szóló szépirodalmi mű látott napvilágot. erre a visszaesésre, - állapította meg csütörtöki ülésén a hazafias népfront országos tanácsának olvasáspolitikai munkabizottsága, - nincs elfogadható magyarázat. hiszen a nyomdaipar, a nemrégiben megvalósított műszaki rekonstrukciónak köszönhetően immár képes lépést tartani a megnövekedett követelményekkel, s nincs hiány fiatal olvasókban sem.

szilvási györgy, a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó igazgatója elmondta, hogy hazánkban évente 300-350 ifjúsági könyv jelenik meg. ezzel az eredménnyel azonban nem dicsekedhetünk, mivel az európai rangsorban inkább a sereghajtók közé tartozunk. a szovjetunióban évenként csaknem négyezer, az ndk-ban pedig ezer ilyen jellegű könyvet adnak nyomdába. hazánkban az írók csak az utóbbi időben kezdik felfedezni, s művelni az irodalomnak ezt a területét. kevés még a valóban élményt nyújtó, a gyerekek, a fiatalok fantáziáját, érdeklődését megmozgató mű. az igazgató a továbbiakban arról szökött, hogy a kritika még mindig nem vesz tudomást az ifjúsági irodalomról, csak elvétve foglalkozik e művekkel.

Vigazán

a gyermekek könyvellátásáról szólva rámutatott: indokolatlan különbségek vannak a fővárosban és a kisebb településen élők között. egy felmérés tanulságát ismertette kijelentette: elfogadhatatlan, hogy egy budapesti gyerek, amíg eléri a középiskolás kort, gyakorlatilag ötször annyi könyvet olvashat el, mint egy kisebb településen lakó. s ez egyáltalán nem azt jelenti, mintha a vidéki gyerek kevésbé lenne nyitott a világ dolgai iránt. a könyvterjesztők feladata, hogy megszüntessék a kirívó aránytalanságokat, s eljuttassák a könyveket az ország legeldegottabb településére is. a kiadható művek száma azonban nem növelhető, mivel a rendelkezésükre álló nyomdai kapacitás és anyagi erőforrások meglehetősen korlátozottak. /folyt.köv./

gi/mv/-ár/er pr

17.31 211082 2229

--

sb0049 4 130 mtib1053

a gyermek- és ifjúsági ... /2.rész/

a vitában többen annak a véleményüknek adtak hangot, hogy sokszor éppen olyan könyvek viszik el a pénzt, amelyekről szinte eleve tudni lehet, hogy nem aratnak sikert a gyerekek körében. szó esett az illusztrációkról is: szükség van ezekre, hiszen a gyerekek jobban megértik a mondanivalót, ha látják is, amiről olvasnak. a lila elefántot és nyolclábu vitézt rajzolók kezéből azonban ki kell venni a ceruzát, semmiképpen nem szabad foglalkoztatni őket. arra is felhívták a figyelmet, hogy a sok helyen nem eléggé kihasznált művelődési otthonok, bizonyára több érdeklődőt vonzanának, ha az épületben kijelölnének egy szobát, ahol rendszeresen könyveket árúsítanának. úgy, hogy a kiszemelt kötetet a gyerekek félrevonulhatnak az egyik sarokba, s csak átlapozás után döntenék el, hogy végül is megvegyék-e.

az aprófalvak, a kisebb községek ellátásának javítása érdekében hasznos volna, ha az áfészek boltjaikban tartanának könyvet is - javasolták - hozzátéve, hogy ehhez viszont megfelelő ösztönzésre van szükség. a választék kapcsán elmondták, hogy éppen a legkisebbeknek való kínálat a legszükségesebb. leporello például csak a nagy ünnepek előtt kapható, s akkor is pillanatok alatt eltűnik a polcokról.

as

alapjában véve kedvezőnek ítélték a televízió hatását a gyerekek olvasási szokásaira: a képernyőn megjelent mesealakok történetét már másnap száz és száz szülő keresi. sajnos, legtöbbször hiába. nem kaphatók olyan művek sem, amelyeknek pedig minden könyvespolcon ott kellene lenniük: a világirodalom klasszikus, a fiatalok újabb, s újabb nemzedékeit magával ragadó alkotásai. /mti/

gi/mv/-ár/er pr

17.31 211082 1692

--

sb0050 4 160 mtib1054

az oktatásfejlesztés középpontjában a pedagógus /1. rész/

1982. október 21. - az mszmp központi bizottságának az oktatás fejlesztésére vonatkozó állásfoglalása végrehajtásáról tanácskozott csütörtökön budapestben a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége. az ülésen résztvett hanga mária, művelődési miniszterhelyettes is. kósáné kovács magda, a központi vezetőség titkára válaszolt az állásfoglalásból a pedagógusok szakszervezetére háruló feladatokat.

kiemelte, hogy a művelődési minisztériummal és az országos pedagógiai intézettel együttműködve folytatják a nevelési-oktatási tervek, tankönyvek, oktatási segédletek minél szélesebb körű előzetes kipróbálását, s az ezzel kapcsolatos szakmai viták szervezését. folyamatosan gyűjtik a tapasztalatokat az új érettségi-felvételi rendszerről is. a szakszervezet szorgalmazza, hogy a művelődésügy ellátását, az oktatási intézményrendszer fejlesztését - a népgazdaság lehetőségeinek megfelelően - továbbra is kiemelten kezeljék.

a közoktatási dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását különösen fontosnak itéli a szakszervezet. a központi vezetőség kezdeményezi, hogy a pedagógusoknak, valamint az oktatási-nevelési intézmények alkalmazottainak bérszínvonalát központi intézkedésekkel javítsák, s az egyes rétegek bérezésében mutatkozó feszültségeket a pályakezdők bérét, javasolják a munkakörökkel összefüggő terhek ésszerű csökkentését, egyes beosztások munkaidejének felülvizsgálatát, esetleges módosítását, valamint azt, hogy a kötelező óraszámokat az indokolt esetekben módosítsák.

oldják fel, emeljék

as

az egyik legfontosabb feladat a pedagógusok lakáshoz-juttatásának segítése, egyebek között a magánlakás-építés állami, munkáltatói támogatásával, a szolgálati lakások számának gyarapításával, s a pályakezdők, az egyedülállók részére új szállók létrehozásával, s a fiatal házaspárok garzonlakáshoz juttatásával.
/folyt. köv./

és/sa/s

17.37 211082 1920

--

sb0051 4 160 mtib1055

az oktatásfejlesztés középpontjában a pedagógus /2. rész/

befejezésül a titkár hangsúlyozta: az 1972-es oktatáspolitikai határozat óta először kerül sor arra, hogy olyan feladattervet vitasson meg a központi vezetőség, amely az oktatás személyi és tárgyi feltételrendszerének megteremtése mellett a szakszervezeti teendők középpontjába az alkotó munkát végző, s környezetét, közösségét informáló közéleti embert, pedagógust állítja.

a vitában hozzászólók elemezték az oktató-nevelő munka eredményeit, gondjait, szóltak a pedagógusképzés, továbbképzés megoldására váró gondjairól, a tankönyvek, a tantervek helyenként tapasztalható elmaradásairól, a szervezési és szervezeti problémákról, a tanítók, tanárok élet- és munkakörülményeiről. Hanga Mária egyetértett a felszólalókkal, hasznosnak mondta a szakszervezet feladattervét és az ülésen elhangzott kiegészítő javaslatokat. hangsúlyozta, hogy az elhangzottakat a lehetőségekhez mérten figyelembe veszik majd a pártdokumentum nyomán kialakítandó, az oktatás továbbfejlesztésére vonatkozó állami feladattervben.

a központi vezetőség - a kiegészítő javaslatokkal együtt - a feladattervet elfogadta. /mti/

és/sa/s -ár pr

17.42 211082 1206

--

sb0052 4 160 mtib1057

kántor sándor kiállítása gyulán

1982. október 21. - kántor sándor kossuth-dijas fazekas, a népművészet mestere csütörtöktől február végéig a gyulai dűrer-teremben mutatja be a karcagi nagykun muzeumban őrzött műveinek több mint száz darabból álló válogatását. a 82 éves karcagi népművész tárlatán gazdag összeállítás látható legszebb, középkori motívumkincset őrző bokályaiból, butelláiból, tányérjaiból, miskakorsóiból és alakos kerámiáiból.

a gyulai erkel ferenc muzeum az utóbbi négy évben tudatosan irányította az érdeklődők figyelmét az alföldi népművészetre; kántor sándor kiállítása az ennek szentelt tárlat-sorozat nyolcadik rendezvénye. /mti/

sam/ke/sa st pr

17.54 211082 0692

--

sb0053 4 160 mtib1062

gazdaságtörténet fiataloknak

1982. október 21. - történelem-gazdaság-művelődés címmel újszerű ismeretterjesztő sorozatot indított a tit és az ifjúsági ház pécsen. a főleg fiataloknak szánt, tizenkét részes szabadiskola a magyar történelem olyan nagy korszakait fogja át, amelyek meghatározó jelentőségűek voltak a társadalom fejlődésében, döntő viszonyokra. az ifjúsági házban csütörtökön a magyar középkor gazdasági kérdéseiről tartott előadást tóth tiberius, a pécsi janus pannonius tudományegyetem tanára, s választott a témával kapcsolatos kérdésekre. a sorozat előadásai végigkísérik gazdasági életünk alakulását a középkortól a xx. századig, megvilágítva az összefüggéseket a gazdaság, valamint a politika és a kultúra között. a jövő év tavaszáig tartó szabadiskolán szó lesz - többek között - az árpád-korról és az osztrák-magyar monarchiáról, a magyar gazdaság virágzó és válságos korszakairól, hazánk népességének alakulásáról és az ország több nemzetiségűvé válásáról. /mti/

igó/bné/s kz pr

18.11 211082 1070

--

sb0054 4 180 mtib1063

időjárásjelentés

1982. október 21. - az országos meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 18 órakor:

párás, ködös őszi idő

várható időjárás péntek estig: folytatódik a változóan felhős, párás, főként keleten helyenként napközben is ködös idő. a déli, délnyugati szél a dunántúlon időnként megélénkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 13 és 18 fok között, a tartósan ködös tájakon 10 fok körül alakul. /mti/

pá/ig pr

18.11 211082 0458

-.-

sb0055 4 130 mtib1064

befejeződött a kisz-esek érdekvédelmi tanácskozása

1982. október 21. - az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani az ifjúság valós érdekeinek feltérképezésére, s szükség van arra is, hogy az érdekképviseleti munka eredményei szélesebb körű nyilvánosságot kapjanak - állapították meg a kisz központi bizottságának csütörtökön befejeződött érdekképviseleti, érdekvédelmi konferenciáján.

a budapesti tanácskozás második napján a fiatalok négy szekcióban elemezték a kisz-szervezetek érdekvédelmi tevékenységét, az ezzel összefüggő feladatokat. a vita résztvevői hangsúlyozták, hogy az érdekképviseleti munka a kisz olyan alapvető fontosságú funkciója, amelynek jelentős a hatása a szervezet tömegbefolyására. a konferencia plenáris üléssel zárult, amelyen Lehoczky László, a kisz kb osztályvezetője foglalta össze a tanácskozás tapasztalatait. /mti/

sr/s/er -ár pr

18.12 211082 0888

-.-

sb0056 4 150 mtib1065

faluvégi Lajos bukarestbe utazott

1982. október 21. - faluvégi Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervehivatal elnöke emilian dobrescunak, a román szocialista köztársaság állami tervbizottsága elnökének meghívására tárgyalások céljából csütörtökön bukarestbe utazott. /mti/

sl/bam/ig pr

18.16 211082 0323

-.-

sb0057 4 160 mtib1066 /felhasználható: 19.40-től/

Lutoslawski estjével megkezdődött a korunk zenéje ,82

1982. október 21. - csütörtökön a zeneakadémián Witold Lutoslawski szerzői estjével megkezdődött a korunk zenéje ,82 programja. a budapesti zenei hetek keretében sorra kerülő rendezvénysorozat a xx. századi muzsikának, s ezen belül is főképp a legmodernebb törekvéseknek ad bemutatkozási lehetőséget - immár évek óta, rendszeresen megrendezik egy-egy külföldi kortárs komponista szerzői estjét, az elmúlt esztendőben többek közt Iannis Xenakis, Luigi Nono és Luciano Berio előtt tisztelegtek egy-egy koncerttel. az idén a lengyel születésű Lutoslawski munkásságából adott izelítőt a nyitóhangverseny, amelyen a magyar állami hangversenyzenekar, Ursula Holliger /hárfa/ és Heinz Holliger /oboa/ működött közre - a szerző vezényletével.

napjaink egyik legjelentősebb komponistájának első zenekari darabját 1933-ban mutatták be. a zene csaknem minden műfajában alkotott művei azóta gyakran szerepelnek a világ minden részén koncertek műsorain. Lutoslawski rendkívüli érdemeket szerzett századunk új zenei nyelvének kialakításában. vezetőségi tagja az UNESCO nemzetközi zenei tanácsának, egyúttal több külföldi egyetem diszrektora, tudományos akadémiák tiszteletbeli tagja. szerzői estjén három mű hangzott el. közülük magyarországi bemutató volt a „Novelletta”, és a „Kettősverseny oboára, hárfára és kamarazenekarra”. a harmadik darab, az 1954-ben készült „Concerto nagyzenekarra”, mintegy összefoglalása a szerző első alkotói korszakának.

a

a korunk zenéje, 82 során október 22-én a zeneakadémia kistermében lép fel 1980-ban alakult kijevei trió. az együttes fiatal tagjai a moszkvai konzervatórium aspiránsai, szólistaként is jól ismert hangszeres művészek: anatólij melnyikov /hegedű/, vjacseszlav ponomarjov /gordonka/ és vjacseszlav novikov /zongora/. a klasszikus műveken kívül szívesen játsszák kortárs zeneszerzők darabjait is. törekvéseiket jól tükrözi mostani műsoruk összeállítása. elsőnek plakidisz kromatikus hegedű, cselló, zongora című kompozíciójának magyarországi bemutatójára kerül sor, majd az ismert örmény zeneszerző, babadzsanyan fisz-moll trióját adják elő, és megszólaltatják sosztakovics e-moll trióját. /folyt.köv./

da/tr/s

18.28 211082 2237

-.-

sb0058 4 160 mtib1067

megkezdődött /2. rész/

az új zenei stúdió együttesének estje 23-án lesz a zeneakadémia nagytermében, ahol dukay barnabás, sáry lászló, jeny zoltán és vidovszky lászló egy-egy művét adják elő. ugyanitt rendezik meg 24-én az nszk-beli alfons és aloys kontarsky zongoraestjét, amelyen stockhausen mantra című kompozíciója csendül fel.

október 24-én a szkéné színházban tartják mártha istván szerzői estjét, másnap a pesti vigadó hangversenyteremében az ausztrál geoffrey douglas madge zongoraestjét, amelyen az 1920-as évek zongoramuzsikájából kap izelítőt a közönség. a budapesti filharmóniai társaság zenekara 26-i, zeneakadémiai hangversenyének szerzői: kósa györgy, dubrovay lászló, durkó zsolt és sári lászló. kalmár lászló olvasmányok és kurtág györgy józsef attila verseire írt töredékek című kompozíciójának bemutatóit 27-én rendezik a zeneakadémián. a strasbourgi ütösök 28-án mutatkoznak be a pesti vigadó hangversenyteremében. a korunk zenéje idei eseménysorozata a 180-as csoport október 29-i hangversenyével zárul a zeneakadémia kistermében. /mti/

da/tr/s pr

18.32 211082 1090

-.-

sb0059 4 160 mtib2025 /felhasználható: 19.10-tól/

az újvidéki színház vendégjátéka

1982. október 21. - a budapesti művészeti hetek programjaként csütörtökön a katona józsef színházban vendégszerepelt az újvidéki állami magyar színház társulata: csehov ványa bácsi című drámáját adták elő harag györgy rendezésében. a főszerepeket pataki lászló, váradi f. hajnalka, daróczi zsuzsa, n.kiss julia, bicskei istván és soltis lajos alakította. a díszleteket és a jelmezeket dolna levinta bocanetti tervezte. az újvidékiek vendégjátékával ritka drámatörténeti összehasonlításra nyílt alkalma a közönségnek: e csehov-mű „ősváltozatát,, a manót ugyanis néhány napja tűzte műsorára a katona józsef színház. /mti/

da/tr/s ag pr

18.38 211082,0687

-.-

sb0060 4 160 mtib2026

befejeződött az unesco felsőoktatási tanácskozása

1982. október 21. - csütörtökön az országos pedagógiai intézetben befejeződött az a háromnapos tanácskozás, amelyet a társadalmi-gazdasági és tudományos-technikai fejlődés, valamint a felsőoktatás fejlődése magyarországon címmel a művelődési minisztérium és az unesco nemzetközi oktatástervezési intézete szervezett.

a szeminárium vitaindító előadásai után csehszlovákia, franciaország, az ndk, a szovjetunió, togo és tunisz küldöttei, valamint a magyar oktatásügy szakemberei négy szekcióban folytatták munkájukat. megvitatták a felsőoktatás tervezését, tervezhetőségét, szerkezeti változásait, valamint a nappali oktatás és a munkával kombinált képzés, továbbá a többfokozatu felsőoktatás lehetőségeit. külön szekcióban foglalkoztak a tudományos fejlődés és a szakosítás, a felsőoktatási intézmények és a vállalatok közötti kapcsolat kérdéseivel, az alapképzés, a posztgraduális oktatás és az iskolán kívüli képzés összefüggéseivel. szó esett a társadalmi igények és a népgazdaság munkaerőszükséglete közötti ellentmondásokról; s a friss diplomások elhelyezkedéséről.

bihari mihály, a művelődési minisztérium egyetemi és főiskolai főosztályának vezetője - a tanácskozást összefoglalva - eredményesnek értékelte a rendezvényt azért is, mert sikerült

as

áttekinteni és bemutatni a külföldi résztvevők számára a magyar felsőoktatás fejlődését, eredményeit, ellentmondásait. ebben kulcsszerepe volt timár jánosnak, a marx károly közgazdasági tudományegyetem tanszékvezető tanárának. - az unesco-program keretében - a magyar felsőoktatásról összeállított tanulmányának.

a konferencia fontos állomása volt annak a folyamatnak, amely során formálódik a hazai felsőoktatás reformjának koncepciója.

a szeminárium így hozzájárult a felsőoktatás készülő, s majd az illetékes állami szervek felé kerülő komplex fejlesztési tervének kialakításához. alkalmat adott arra, hogy a magyar elképzeléseket összevegyessék a résztvevők a külföldi tapasztalatokkal, és megvitathassák különböző, egyes kérdésekben eltérő álláspontokat. így például az esti-levelező képzés arányáról, funkcióiról; a felvételi rendszer korszerűsítésének szükségességéről, irányairól; a felsőoktatás tervezésének módszereiről; a társadalom szakemberigényének kielégítéséről; a specializáció, illetve a széles alapozott képzés lehetőségeiről; a tudományos-technikai fejlődéshez való alkalmazkodás kérdéseiről élénk vita bontakozott ki a tanácskozáson. /mti/

és/tr/-ár/ig pr

18.45 211082 2516

-. -

sb0061 4 160 mtib2028

arany jános emlékkiállítás

1982. október 21. - arany jános halálának 100. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílt csütörtökön a petőfi irodalmi muzeumban; megnyitót pozsgay imre, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára mondott. a muzeumban bemutatják arany jános utókorra maradt hagyatékát, irodalmi és tárgyi emlékeket, felidézve ezzel a költő életét és munkásságát. a látogatók elé tárják domján ferenc grafikusművész svájci hagyatékából hazakerült 30 linóleummetszetét is, melyeknek arany művei voltak ihletői. /mti/

pf/pá/ig pr

19.36 211082 0564

as

-. -

sb0062 1 180 mtib2029

szerkesztőségek figyelmébe!

1982. október 21. - pótlást adunk mai bs0116 mtib1065 sz. /faluvégi .../ című hírünkhöz.

a szöveg így folytatódik:

... bukarestbe utazott. az otopeni repülőtéren meghívója, aneta spornic, a tervbizottság miniszteri rangú államtitkára fogadta. /mti/

er pr

20.07 211082 0340

-. -

sb0063 4 180 mtib2031

rendőrségi felhívás!

1982. október 21. - csütörtökön a kora délutáni órákban budapesten az üllői uti 78-as számú ház előtt egy ismeretlen forgalmi rendszámú és vezetőjű, feltehetően zsiguli gyártmányú, 1200-as típusú fehér személygépkocsi két gyalogost elütött. a gázolás következtében a gyalogosok súlyos sérülést szenvedtek. a gépkocsi vezetője megállás nélkül továbbhajtott a nagyváradi téren irányába.

a baleset idejében több jármű és gyalogos tartózkodott a helyszínen. a rendőrség kéri a szemtanukat, hogy értesítsék a közlekedésrendészetet a 226-878-as telefonszámon. /mti/

pf/pá/s pr

20.20 211082 0613

as

-. -

sb0064 4 130 mtib2032

timmer józsef látogatása a szovjetunióban

1982. október 21.- timmer józsef, a szot titkára október 19-21. között - a szovjet szakszervezetek meghívására - moszkvába látogatott. találkozott vaszilij prohorovval, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa elnökhelyettesével, kazimerasz mackjavicsjusszal és alekszandr szubbotyinnal, a központi tanács titkáraival. megvitatták a szovjet és magyar szakszervezetek együttműködésének kérdéseit, valamint a nemzetközi szakszervezeti mozgalom aktuális problémáit. moszkvai tartózkodása alatt timmer józsef részt vett annak az aktivista tanfolyamnak a záróünnepségén, melyen magyar szakszervezeti képviselők előadások és gyakorlati tapasztalatok alapján tanulmányozták a szovjet szakszervezetek munkáját. /mti/

tr/s pr

20.26 211082 0778

--

sb0065 4 160 mtib2033

dán filmhét budapesten

1982. október 21. - 1982. október 21-27. között immár második alkalommal rendezik meg Magyarországon a dán filmművészet hetét. a filmhétre négytagú delegáció érkezett hazánkba, tagjai erik clausen és anders rehn filmrendezők, finn aabye, a dán filmintézet igazgatója, valamint lissy bellaiche, az intézet külügyi osztályának vezetője. csütörtökön budapesten a toldi filmszínházban diszbemutatóval nyitották meg a filmhetet. a diszelőadáson a casablanca cirkusz című filmet vetítették, amelynek hősei egy vándorcirkusz társulatának tagjai. életük helyszínei a mai dánia kisvárosai, a kempingek, s az országutak világa. a dán filmhéten bemutatják még a báró; az én és charley; a gumi-tarzan; a télen születtek; a két holttest egy koporsóban című filmeket is. a magyar közönség megismerkedhet olsen bandájának legújabb kalandjaival is. valamennyi alkotás a toldi moziban látható. /mti/

di/ka/ag/ig pr

20.43 211082 0938

ds

--

sb0066 4 180 mtib2037

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1 rész/

1982. október 21.

sb0001 drága módszer olcsóbban /1. rész/
 sb0002 drága módszer olcsóbban /2. rész/
 sb0003 kisvállalkozások zuglóban
 sb0004 uj rába futóművek
 sb0005 kitermelik a földben maradt ...
 sb0006 hazai hidraulikus rendszerek
 sb0007 aukción a sárszentmihályi ...
 sb0008 hitel a tsz-nek exportot ...
 sb0009 uj patikák győr-sopronban
 sb0010 feltárul az első magyar /1. rész/
 sb0011 feltárul az első magyar /2. rész/
 sb0012 tanulmány egy mai magyar /1. rész/
 sb0013 tanulmány egy mai magyar /2. rész/
 sb0014 háromezer hektár /1. rész/
 sb0015 háromezer hektár /2. rész/
 sb0016 újabb kedvezmény /1. rész/
 sb0017 újabb kedvezmény /2. rész/
 sb0018 óriás kehely a város felett
 sb0019 agip előadássorozat
 sb0020 balesetek
 sb0021 tüzeset
 sb0022 elhunyt környei elek ujságíró
 sb0023 nemzetközi dzsessz-est ...
 sb0024 teljesítették éves tervüket
 sb0025 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0026 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0027 tudományos konferencia a ...
 sb0028 a megáll az idő sikere
 sb0029 elhunyt gáll istván
 sb0030 elhunyt radó endre
 sb0031 népi ellenőrök kitüntetése
 sb0032 központi rendelő ...
 sb0033 a bükk idegenforgalmáért
 sb0034 megjelent a magyar közlöny /1.rész/
 sb0035 megjelent a magyar közlöny /2.rész/
 sb0036 országos vállalati ...
 sb0037 budaprint-röltex közös bolt
 sb0038 kiállítás légrády sándor...
 sb0039 bondor józsef siremlékének....
 sb0040 jó módszerek pályakezdő...

/folyt.köv/ -ig

21.18 211082 1462

ds

--

sb0067 4 180 mtib2038

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/
 sb0041 fiatal képzőművészek
 sb0042 tanácskozás a növényvédőszeresek...
 sb0043 fejti györgy fogadta...
 sb0044 veszprémi várrekonstrukció
 sb0045 japán szövetkezeti vezető...
 sb0046 bátor kockázatvállalás
 sb0047 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0048 a gyermek- és ifjúsági /1.rész/
 sb0049 a gyermek- és ifjúsági /2.rész/
 sb0050 az oktatásfejlesztés .../1.rész/
 sb0051 az oktatásfejlesztés .../2.rész/
 sb0052 kántor sándor kiállítása
 sb0053 gazdaságtörténet fiataloknak
 sb0054 időjárásjelentés
 sb0055 befejeződött a kisz-esek....
 sb0056 faluvégi lajos
 sb0057 megkezdődött a korunk.../1.rész/
 sb0058 megkezdődött a korunk.../2.rész/
 sb0059 az újvidéki színház.....
 sb0060 befejeződött az unesco....
 sb0061 arany jános emlékkiállítás
 sb0062 szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0063 rendőrségi felhívás!
 sb0064 timmer józsef látogatása
 sb0065 dán filmhét budapesten
 sb0066 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0067 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztették: halasi györgy
 izsák erika
 fehér péter

/mti/ ig pr
 21.23 211082 1216

- v é g e -

..-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

 budapest, 1982. október 22.

bel.

p é n t e k

sb0001 4 130 mtib1001

utcai italozásért: több mint négymilliót fizettek a fővárosiak

1982. október 22.- kevés fővárosi tanácsi rendelet élevezett akkora „publicitást”, mint a közterületi szeszesital-fogyasztást tiltó 3/1979-es számú. még a rádió kabaréműsora is foglalkozott vele, elemezve: vajon a galambduc milyen területnek minősül, szabad-e ott inni. a rendelet hatálybalépése óta három év telt el, s mint a fővárosi tanács igazgatási főosztályán elmondták, hatásának eddigi tapasztalatai kedvezőek.

budapest lakossága régóta igényelte, hogy az illetékesek hatékonyan lépjenek fel a közterületeken mind jobban elterjedt italozással szemben. a fővárosi tanács a rendelet megalkotásakor felhasználta azoknak a vidéki városoknak a tapasztalatait, amelyekben már korábban hasonló szabályokat alkottak. megfogalmazásánál igyekeztek elkerülni a „kiskapukat”, így a rendelkezés nem csak a frekvenciált városrészekre, a boltok és a munkahelyek környékére, hanem minden közterületre, utcára, térre, sőt a kapualjakra, a lépcsőházakra is vonatkozik. a bírságolás lehetőségével a rendőrök jogi eszközhöz jutottak. ezzel büntetni tudják azokat, akikkel korábban gyakran nem tudtak mit kezdeni, megfelelő „paragrafus”, hiányában. köztudott, hogy a bűncselekmények jelentős részénél nagy szerepet játszik az alkohol, így a rendelkezés - közvetve - a bűnmegelőzést is szolgálja.